

LETNO XXIII

PORTOROŽ, OKTOBER 1981

INTERNA IZDAJA

• Naš glas izdaja delovna organizacija HP Drog, Portorož. List urejuje uredniški odbor skladno s predpisi. Predsednica uredniškega odbora Sonja POZAR. Odgovorna in glavna urednica Albina ŠKAPIN. Tisk ZGP Primorski tisk, TOZD Tiskarna Jadran 1980, v nakladi 2500 izvodov. List dobijo člani kolektiva brezplačno.

STEVILKA 4

Tozd živila – kmalu v novih prostorih

TOZD »Živila«, s sedežem v Izoli, se je formirala 1. 1. 1978 iz trgovskega podjetja »Koloniale« iz Pirana, »Kmetijske zadruge« Izola in »Kmetijske zadruge« Lucija. Njena dejavnost je trgovina — grosistična in maloprodajna. Na obalnem območju, vključno s Hrvatsko Istro, ima 29 trgovin. Ima pa tudi poslovne enote v Puli in Zagrebu, kjer se vrši prodaja sadja in zelenjave v skladiščih in na tržnicah. Pod skladišči v Izoli in Luciji pa spada več odkupnih postaj kmetijskih pridelkov.

V okviru TOZD »Živila« deluje tudi enota Kooperacija, v kateri združujejo delo in sredstva kmetje — kooperanti izolske in piranske občine.

Dejavnost te TOZD narekuje razdrobljenost po poslovnih enotah. Toda potreba po skupnem večjem in sodobnejšem prostoru je bila nujna. Narekovala je izgradnjo novega, velikega skladišča v mestni industrijski coni v Izoli, ki je za TOZD »Živila« ogromnega ekonomskoga pomena. Omembu vredno je tudi to, da bodo v kasnejši fazi tukaj tudi hladilnice, organizirali pa naj bi tudi pakiranje zelenjave za potrebe gostinstva, družbenega prehrane in ostale potrošnike.

Novo skladišče v Izoli

Ob cesti za Krajevno skupnost Dvori, še vedno v mestu Izola, se odcepi cesta za skladišče TOZD Živila. Nahaja se v industrijski coni v Izoli. Na levi strani se širi naše skladišče, medtem ko je na desni strani delovna organizacija Oprema.

Delavci TOZD »Živila« smo z novim skladiščem mnogo prido-

bili, čeprav je za nas tudi precejšnja obremenitev. V gradnjo novega skladišča smo delavci te temeljne organizacije šli zavestno, ker so bili pogoji za delo v dosedanjih prostorih nevzdržni. Prostori, ki so še pred nekaj leti bili dovolj veliki, da so zadovoljevali dejavnosti te temeljne organizacije, so danes postali pretesni. Zato je bila potrebna gradnja skladišča. Delavci bivše Kmetijske zadruge Izola so si prostor že prej zagotovili. To je prostor kjer danes stoji skladišče. Kupili so zemljišče, združeni delavci dveh bivših Kmetijskih zadrug in delavci bivšega trgovskega podjetja Koloniale pa so zagrizli v drugi trd oreh, graditev skladišča. Skladišče je veliko, razteza se na prostoru 2400 m². V istem prostoru so tudi prostori za delavce komercialne in del delavcev uprave. Novi prostori, ki smo jih pridobili z izgradnjo skladišča so mnogo večji od sedanjih, zato bo morda biti tudi delo boljše in kvalitetnejše. Iz skladišča naj bi se vršila oskrba vseh naših poslovnic, ne samo sadja in zelenjave, temveč tudi kosovnega blaga. Nekaj blaga pa bodo zaradi njihove posebnosti naši poslovodje še vedno nabavljali pri drugih organizacijah kot npr. mleko, kruh itd.

Pri gradnji skladišča, pa tudi še sedaj, se slišijo pripombe delavcev na pomanjkljivosti skladišča. Prvo, kar delavci predvsem iz skladišča pripominjajo je to, da bo delo teže, ker ni v skladišču rampe. Projektanti in nekateri delavci TOZD so bili mneni, da se sodobna skladišča gradijo brez ramp, saj imamo viličarje, ki jo nadomeščajo. Tako se je tudi zgodilo, da imamo skladišče brez rampe. Čas bo

pokazal ali je bila odločitev tistih, ki so to pripravljali pravilna. Drugo, kar se je pokazalo kot napaka, je to, da je skladišče precej odmaknjeno od ceste in tako ostaja precej prostora med skladiščem in cesto, za sedaj, neizkorisčenega. Skladišče je bilo prvotno p'anirano višje, vendar so ga zaradi predvidene gradnje novih prostorov v drugi fazi premaknili niže. Če bi

sedanje skladišče bilo postavljeni višje, bi bile kasneje težave, ko bi se gradilo nove prostore, ker bi sedanje skladišče bilo previšoko. Zato leži skladišče niže.

Pričakujemo, da bomo skladišče otvorili že v tem mesecu. Obljubljeno je bilo sicer, da bomo skladišče že prej otvorili, vendar z obljubo ni bilo nič. Tako sedaj čakamo, in upamo, da bomo šli v novo skladišče v tem mesecu.

Albina Škapin

Novo skladišče TOZD »Živila«

Priprave na kongres ZKS in ZKJ

Priprave na 9. kongres ZK Slovenije in 12. kongres ZK Jugoslavije potekajo skladno z dogovorjenim, kot sestavni del celotne družbenopolitične aktivnosti. Na podlagi poročil o predkongresni dejavnosti ZK Slovenije in ZK Jugoslavije se formirajo predlogi kongresnih dokumentov, katerim bo potrebno zagotoviti široko demokratično javno razpravo. Vzporedno s pripravo dokumentov pa potekajo tudi kadrovski priprave, ki terjajo odgovorno delo in pozornost. Kandidati za osrednje organe OK ZKS in CK ZKJ so bili že evidentirani, v teku pa je še evidentiranje kandidatov za delegatske skupščine in druge družbenopolitične organizacije, za katere bodo volitve prihodnje leto.

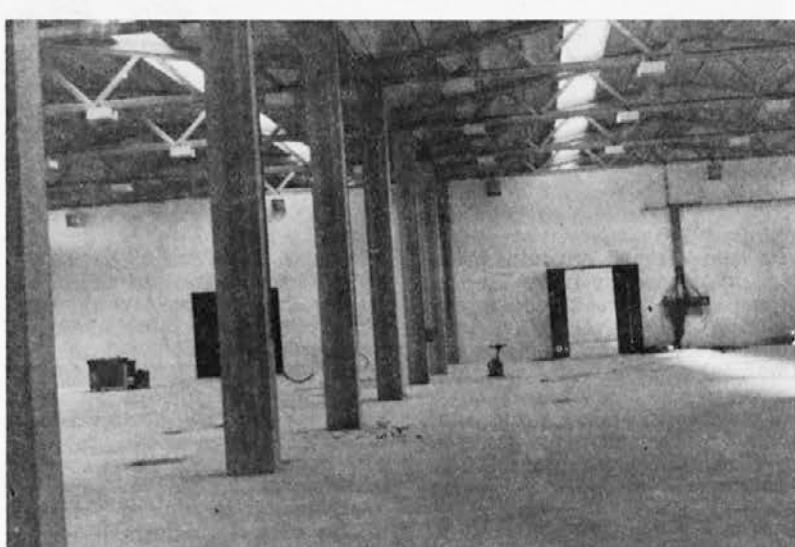
Prav gotovo bi morali za kandidate evidentirati take ljudi, ki so se pripravljeni boriti za cilje ZK, take, ki bodo znali sodelovati z delovnimi ljudmi in jim bodo zaupali.

Ocene idejnopolitične in akcijske usposobljenosti ZK, ki so bile

pripravljene za obdobje med zadnjim in naslednjim napovedanim kongresom, tako ZKS kot ZKJ, ponovno prikazujejo, kako se komunisti vse premalo ukvarjamamo z vprašanjem utrjevanja družbeno-ekonomskoga položaja delavca in s problemi gospodarske stabilizacije. Marsikje se organizacije ZK zapirajo vase, ukvarjajo se same s seboj in v svoji veliki angažiranosti v reševanju nepomembnih — malih problemov, pozabljajo na najnajnejše, in sicer, da morajo komunisti širiti krog svojega delovanja in se opreti na vse delovne ljudi v svojem okolju, kajti le z najširšim angažiranjem vseh delovnih ljudi in občanov bo mogoče učinkovito reševati ekonomske probleme na tudi stopiti na vrste nepravilnostim in premagati negativne pojave.

Osnutek resolucije za 12. kongres ZK I posveča precej prostora nadalinji krepitevi in razvijanju družbene samozračitve kot pomembnemu dejavniku stabilnosti, varnosti in neviriranega družbe-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Notranjost skladišča

Samo izvoz rešuje gospodarstvo

POGOVOR s tov. KRAJNC IVOM — direktorjem TOZD »Blagovni promet« PORTOROŽ

NAŠ GLAS:

Zadnja leta se pogoji gospodarjenja močno poostrujejo. KATERE SO TEŽAVE. S KATERIMI SE »DROGA« SREČUJE — KATERE SO NAJTRŠE?

»Največji problem, ki se zaostruje je prav gotovo ta, da so cene proizvodom določene, cene surovinam pa naraščajo; tistim izven naše republike še hitreje. Surovinsko bazo pa imamo predvsem izven naše republike.

Tako je s šipkom, pri katerem je bila v začetku sezone cena 150.— din, s hitrim rastom cen pa se je v Srbiji dvignila na 200.— din, v Črni gori pa na 220.— din.

Za primerjavo naj navedem podatek, da Nemci uvažajo iz Bolgarije šipek — polutke po 1,68 DM.

Poleg tega pa se na trgu pojavljajo take organizacije združenega dela, ki imajo od svojih artiklov veliko močnejšo akumulacijo od naše in s to kupujejo nam potrebne surovine, pa čeprav teh surovin za svojo proizvodnjo ne potrebujejo. Te surovine izvažajo, razlike v ceni pa krijejo z realizacijo na domaćem trgu.

Lep primer za to je suha goba, ki je za izvoz vrednostno velik artikel. V Črni gori je nabavna cena dosegla 1.200.— din, v izvozu pa z vso stimulacijo lahko dosežemo le 600.— din. Tako bi morali izvažati s 100 % izgubo.«

NAŠ GLAS:

Pred kratkim se je zaključil zagrebški velesejem. KAKŠNE SO NADALJNJE PERSPEKTIVE NAŠE PRODAJE?

»Zagrebški velesejem že več časa ni za DROGO sejem kon-

(Nadaljevanje s 1. strani)

nega razvoja, saj je treba upoštevati dejstvo, da sta obramba in samozaščita kot sestavni del samoupravnega družbenega sistema nenehno odprto področje za nove pobude in ustvarjalni trud.

Vzporedno s pripravami na kongresa ZKS in ZKJ bi prav gotovo morali pripraviti oceno delovanja osnovnih organizacij v naši delovni organizaciji. Kritičnosti se vsekakor ne bi smeli izogniti, pa čeprav bi morda vpočel v naše delovanje v preteklosti prikazal našo nedelavnost, neodgovornost, neresnost. Ta ocena pa vsekakor nas ne bi smela destimulirati, temveč bi nas moral pri nadaljnjem delu opozarjati na napake in na stranpot, ki smo jih v preteklosti ubirali, da bi se jim v prihodnosti lahko izognili.

Vsekakor pa bodo boljši ali slabši rezultati, ki jih bomo dosegali na poti uresničevanja politike ZK, predvsem odvisni od zavesti posameznega komunista in v skladu s tem od njegovega prizadevanja za dosledno uresničevanje ciljev ZK.

Majda Vlačič

kretnega zaključevanja poslov. Je le sestanek jugoslovenskih in tujih partnerjev, na katerem se dogovarjam glede dobav in problemov, ki so se tekom leta pojavili. Konkretno pogodbe, razen tiste z inozemskimi partnerji, se ne podpisujejo.

Tako so letos potekali pogоворi s partnerji iz Avstralije, kamor DROGA izvaža v majhnih količinah in se ta izvoz trenutno tuji ne bo povečal, za razliko s partnerji iz Kanade, s katerimi se sodelovanje povečuje.

Morda bi bilo prav, če omenimo, kako je z domaćim trgom.

Pri kavi se srečujemo s problemi ne zaradi same kave, temveč zaradi ostalega blaga, ki ga konkurenca prodaja skupaj s kavo.

Kot primer naj navedemo polento. Vsa leta se je ta artikel dobro plasiral. Pojavil pa se je nov proizvajalec polente, ki je obenem tudi največji proizvajalec kave in tako svoj nov proizvod odlično plasira na trgu.

Glede zbiranja deviz za kavo pa bi lahko rekli sledeče:

Sistem zbiranja deviz za kavo je po republikah različen. Nekatere republike preskrbijo del sredstev, druge celotna sredstva. V naši republiki smo lani imeli združevanje deviz s turizmom, in sicer tako, da so posamezna hotelska podjetja sprejemala samoupravne sporazume o zagotavljanju deviz za nabavo kave.

Letos pa do takega dogovora ni prišlo, kar se mi zdi neodgovorno od republiških organov, odgovornih za turizem, ki bi morali tako akcijo podpreti. To še posebno, če poznamo razmerje v prodaji kave v dozah 3,5 kg, saj 1/3 celotne prodaje zajemajo hoteli, 2/3 prodaje pa gre po trgovski mreži buffeter in drugih lokalov, ki prav tako služijo turizmu.«

NAŠ GLAS:

Kot vemo, je izvoz nujno zlo, ki ga moramo na vsak način povečati. ALI FIZIČNI IN FINANČNI OBSEG IZVOZA SLEDI NACRTOM IZVOZA DROGE?

»Ni izgledov, da bi v celoti dosegali planirani izvoz. Razlogov je več. Eden od njih je tudi ta,

da je bila v Delamarisov plan vključena tudi realizacija DO »Školjke« Poreč in veliko večji izvoz sardin, ker so v planu računalni na dve ladji tozda »Ribar«, ki jih še sedaj nimamo.«

NAŠ GLAS:

KAKŠNE so možnosti za v bočce, GLEDE IZVOZA novih artiklov?

»Nove možnosti z artikli, ki še niso bili zastopani, se vedno isčijo. Zaenkrat to najbolj uspeva tozdu »Argo«, ki je z novimi artikli že pridobil nekaj tržišč, ki bodo pripomogla k zmanjšanju negativne razlike v devizni bilanci.«

Velik problem pa predstavlja izvoz v tozdu »Začimba«, ker začimbe kot surovino v celoti uvažamo in s končnimi artikli nismo konkurenčni na tujem trgu.

Udeležba pri prodaji na notranjem trgu pa je prav tako majhna, ker bi v drugačnem primeru prišlo le do zamenjave s podjetji, ki ta izdelek potrebujejo.

Res je, da pri čajih lahko govorimo pretežno o domaći surovini, toda problem je v tem, ker na novih, z novimi artikli osvojenih tržiščih, teh čajev ne trošijo. Tam, kjer jih trošijo, to je v Evropi, pa je konkurenca velika (primer suhe gobe).«

NAŠ GLAS:

ALI JE PRESKRBLJENOST PROIZVODNIH TOZD S SUROVINAMI V SKLADU Z IZVOZNIMI NAČRTI?

»Položaj se giblje v negativno smer. Vsako leto znova ugotavljamo, da republiška bilanca iz vedno novih razlogov ne drži. Ponovno je letos prišlo do prepovedi uvoza nekaterih artiklov in nazadnje do splošne zaustavitve uvoza. Tako stanje prav gotovo napoveduje slabše čase kot so današnji.«

Glede preskrbljenosti TOZD s surovinami lahko povemo, da

pridobiti potrebne surovine in s tem zmanjšati uvoz (to je primer kamilice), pri ostalih surovinah pa smo vezani na uvoz in s tem na poostrene pogoje uvozno-izvozne politike.«

NAŠ GLAS:

Sedaj, ko nas izvozni problemi mučijo, ALI MORDA MISLIMO TUDI NA NAPREDEK DOMAČEGA TRGA, GLEDE NA VELIKO STEVILLO ARTIKLOV BI OMENILI LE PRODAJO SVEŽE RIBE?

»Naše ribarnice so res slabo založene. Na tem področju bi lahko dosegli večje uspehe kot jih sicer. Toda jasno nam je, da brez investiranja in dobre organizacije prodajne mreže, ne bomo ničesar dosegli.«

NAŠ GLAS:

KAKŠNE PROBLEME PREDVIDEVATE v delovni organizaciji HP »DROGA« V PRIHODNJEM LETU?

»Mislim, da že iz povedanega lahko povzamemo odgovor in sicer: glavni problem, ki se poraja je, da so cene končnih proizvodov blokirane, cene surovin in polsurovin pa nekontrolirano rastejo. Iz te nekoordinacije cen pa izvirajo vsi že prej navedeni problemi, ki jih lahko pričakujemo tudi v prihodnjem letu.«

Zadnji ukrepi ZIS so v ceočti blokirali uvoz sveže in zamrzljene rive ter začimbe. S tem je nastopil novi moment, zato je potrebno, da tudi v naši delovni organizaciji HP »DROGA« ocenimo naše mesto v nastali situaciji, da se v skladu s to oceno opredelimo za določene ukrepe, ki bi nam v tem trenutku najbolj koristili.«

Pripravila: Majda Vlačič

Iz pogovora s tov. Kranjem smo zvedeli za težave s katerimi se srečuje naša delovna organizacija predvsem povezanimi z zunanjim trgovino. Toda pogoji dela se zaostrujejo tudi zaradi domaćih težav, tistih povezanih s pomanjkanjem surovin doma, s proizvodnimi programi, s planiranjem odkupa, nabave ipd. Zato so kolegiški poslovodni organ DO HP »DROGA« in direktor-

skušamo čimveč surovin pridobiti na domaćem trgu. Tu smo precej naredili s tem, ko smo nabavili dve novi ribiški ladji. Povečan ulov bo vsaj delno zmanjšal uvoz, povečal pa se bo izvoz ribljih izdelkov.«

Z uvedbo alu-doz v proizvodnji ribljih konzerv pa bomo vsaj delno prešli iz uvozne pločevine na domačo.«

Z ostalimi surovinami je pa tako: tam, kjer je možno kultiviranje, skušamo s sovlaganjem

ji tozov obravnavali in ocenili položaj naše delovne organizacije v tem gospodarsko zapletenem stanju in vsled temu predlagali v sprejem delavskemu svetu DO HP »DROGA« določene ekonomske ukrepe za sistematično reševanje obstoječe problematike na področju proizvodnje in prometa. Delavski svet delovne organizacije je na svoji 9. redni seji te ukrepe obravnaval in sprejel z razpravo dopolnjen akcijski program.

(Nadaljevanje na 3. strani)

(Nadaljevanje z 2. strani)

PROGRAM

EKONOMSKIH UKREPOV ZA USKLAJEVANJE PRODUKCIJSKEGA PROCESA ZNOTRAJ DELOVNE ORGANIZACIJE HP »DROGA« PORTOROŽ

Ekonomski ukrepi za usklajeno poslovanje temeljnih organizacij znotraj DO HP »DROGA« Portorož v letu 1981 in v letu 1982 se morajo izvajati v skladu z družbeno zastavljenimi smernicami ekonomske stabilizacije Gospodarstva v tem srednjoročnem obdobju, predvsem na področju zunanjega trgovinske menjave v cijlu:

1. Povečanja izvoza in zmanjševanje uvoza,
2. Preusmerjanje proizvodnje v izvoz z uporabo surovin iz domačih virov ter
3. Zmanjševanje neproizvodne porabe na splošno.

Za usklajeno poslovanje temeljnih organizacij znotraj delovne organizacije HP »DROGA« Portorož v letu 1981 in 1982 je mišljeno poslovanje s čim manjšimi motnjami v proizvodnji ter

operativnega planiranja, se lahko sproti spremlja splošna uspešnost poslovanja in doseže usklajeno poslovanje med TOZD.

Sprejeta organizacija dela nam zagotavlja možnosti za izvajanje operativnega planiranja po točkah, so predvidene v tem programu, kot področja za izvajanje posebnih ukrepov, in sicer:

1. Realizacija planiranega izvoza se mora tudi po TOZD sproti (mesečno) planirati in obravnavati na nivoju strokovne službe priprave blagovnega prometa v TOZD »Blagovni promet« ter na nivoju vodstva TOZD in delovne organizacije.

S planiranjem izvoza se sproti obravnavna priprava blaga za izvoz, sklepanje izvoznih pogodb ter zagotavljanje finančnih sredstev in stimuliranje izvoza.

Pri planiraju prodaje na domačem trgu so naloge planiranja enake.

2. Nabava surovin za potrebe proizvodnje se mora ravno tako izvajati na podlagi mesečnih operativnih planov enako za surovine iz uvoza, kot za surovine z domačega trga. Na ta način

Preusmerjanje in usklajevanje proizvodnih programov mora biti stalna naloga DE Razvoja in DE Marketing.

Program zagotavljanja in zamenjava določenih surovin iz uvoza mora biti pripravljen do sprejetja plana za leto 1982.

6. 1. DE Marketing mora do sprejema plana za leto 1982 pripraviti analize nabavnega in prodajnega trga na podlagi planiranega prometa po področjih in poslovним partnerji v cilju usposabljanja trajnih poslovnih stikov in usklajevanja nabavnega in prodajnega prometa. Marketing analiza mora biti posebej narejena za domači trg, posebej za tuji trg.

7. 1. V obdobju gospodarsko-ekonomske stabilizacije, je potrebno posebno pozornost nameniti vzdrževanju strojne opreme in drugih proizvodnih kapacitet, tako, da se s tem doseže podaljšanje roka trajanja in uporabnosti tehnik, ker so možnosti za zamenjavo in nabavo nove zelo omejene.

V tem cilju je potrebno pripraviti ustrezne programe vzdrževanja kot tudi združitve vzdrževalne dejavnosti za pospeševanje inventivne dejavnosti s ciljem zmanjševanja uvoza osnovnih sredstev.

Ravno tako je potrebno zasta-

viti akcijo množične inventivne dejavnosti na splošno.

8. 1. Koriščenje kapacitet lastnega transporta mora biti tako usklajeno, da se povratne »prazne vožnje« spravijo na minimum, in sicer na ta način, da TOZD in DE Nabava v TOZD »Blagovni promet« sproti obveščajo DE Transport o potrebah prevoza surovin in embalaže s trga. Tudi nagrajevanje šoferjev mora biti vezano na polne vožnje km/tona.

9. 1. Letni plan kot osnovni instrument usklajenih poslovnih odnosov in zastavljenih poslovnih ciljev za tekoče leto mora biti pravočasno pripravljen in sprejet po samoupravnim poti. O planu za leto 1982 morajo TOZD začeti z obravnavo najkasneje do 31. 12. 1981.

Pri gospodarjenju in varčevanju z drugimi poslovnimi sredstvi in zmanjševanju neproizvodnih stroškov, je potrebno z letnim načrtom predvideti ustrezne varčevalne ukrepe.

Ta program ukrepov se dopolnjuje po potrebi pri izvajaju poslovne politike. Izvajanje tega akcijskega programa morajo sproti spremljati poslovodni organi TOZD in KPO delovne organizacije ter o tem poročati samoupravnim organom TOZD in delavskemu svetu delovne organizacije.

doseganje pozitivnih rezultatov poslovanja. Da lahko pričakujemo uspešno realizacijo zastavljenih poslovnih ciljev, ki bodo podrobno opredeljeni v planu za leto 1982, s tem programom dolocamo, da je potrebno izvajati posebne ukrepe na področju:

1. realizacije planiranega izvoza in prodaje na domačem trgu,
2. organizirane planske nabave surovin,

3. organiziranega planskega odkupa zelišč in gozdnih sadzev,

4. organizirane planske nabave zelenjave in sadja,

5. programsko preusmerjanje proizvodnje od uvoženih surovin na domače surovine,

6. Marketing analiza nabavnega in prodajnega trga na podlagi naših planskih potreb v cilju poslovnih povezav.

7. Vzdrževanje strojne opreme in proizvodnih kapacitet.

8. Racionalizacija koriščenja transportnih kapacitet.

9. Sprejem plana za leto 1982.

Organizirano, plansko usklajeno poslovanje pomeni, da razen letnega predvidevanja poslovnih ciljev, operativno planiramo naloge, ki smo jih obvezni izvršiti v roku enega meseca na določenem področju s točno opredeljivo pogojev za realizacijo določenega plana. Na podlagi

bomo dosegli optimalne zaloge in usklajeno pokrivanje potreb proizvodnje po TOZD, z določanjem prioritete.

3. 1. Planiranje odkupa zelišč mora biti organizirano tako, da se v letnem planu TOZD predvidi obseg odkupa iz kooperacije in posebej od odkupne službe.

Ravno tako se morajo pripravljati mesečni operativni plani odkupa po področju količinsko in vrednostno.

Planiranje odkupa mora potekati preko DE Nabava in DE Priprava blagovnega prometa v tozdu »Blagovni promet«.

4. 1. Plan nabave zelenjave in sadja, razen v posameznih TOZD, ki jo uporabljajo pri lastni proizvodnji, se mora enotno planirati za celotno DO v TOZD »Blagovni promet« z določanjem sezonskih terminov nabave.

Operativni mesečni plani nabave morajo biti ravno tako usklajevani v TOZD »Blagovni promet« zaradi enotne politike in nastopa na trgu.

5. 1. DE Razvoj v področju Integralknih poslovnih raziskav (IPR) mora pripraviti program postopnega preusmerjanja proizvodnje od uvoženih na surovine iz domačih virov, kot tudi pri zamenjavi embalaže, in sicer za vse TOZD, ki uporabljajo uvožene surovine.

Spremembe in dopolnitve statuta DO HP »Droga«

V novembra meseca ali točneje 9. 11. 1981, bomo v naši delovni organizaciji z referendumom odločali o spremembah in dopolnitvah statuta DO HP »Droga«, ki je bil sprejet 29. decembra 1977. Spremembe in dopolnitve so posledica organizacijskih sprememb, ki so nastopile v obdobju štirih let in na katere se te spremembe in dopolnitve tudi nanašajo. Tako je treba v Statut delovne organizacije HP »Droga« vnesti TOZD »Blagovni promet« in prav tako njegove dejavnosti. Sremeniti se morajo členi Statuta, ki obravnavajo zastopstvo delovne organizacije, kajti na novo je imenovan kolegijski poslovodni organ, ki je nadomestil individualnega. Vsled tega se spremenijo oz. dopolnijo členi o pooblastilu predsednika in zadolžitvi članov kolegijskega poslovodnega organa. Nastopile so tudi spremembe glede delegatskega načela po katerem so zastopani člani vseh TOZD v delavskem svetu delovne organizacije HP »Droga« in sicer, da delavci TOZD in DSSS volijo v ta delavski svet po enega delegata na 100 delavcev in ne več na 50 delavcev. Se vedno pa drži pravilo, da morajo biti zastopane posamezne TOZD z najmanj tremi delegati. Po novem naj bi se ukinil odbor za varstvo pri delu, ki ga je do sedaj imenoval delavski svet DO, ker se vprašanja varstva pri delu rešujejo v okviru TOZD. Te spremembe so tudi v skladu z novim predlogom zakona o družbeni samozaščiti. Spremenjene so tudi nekatere pristojnosti odbora za družbeni standard in odbora za ekonomiko, organizacijo poslovanja in razvoja. Spremembe so tudi glede odbora samoupravne delavske kontrole DO v katerega se voli po enega delegata in enega namestnika iz vsake TOZD in DSSS in ne več dva delegata iz vsake TOZD in DSSS. Ta odbor opravlja tudi funkcijo samoupravne delavske kontrole DSSS.

Po Statutu iz leta 1977 so člani disciplinske komisije izvolili predsednika in namestnika na svoji prvi seji, po novem naj bi predsednika disciplinske komisije volili delavci vseh TOZD in DSSS skupaj z ostalimi člani.

Več je sprememb s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, katerih pa zaradi preobsežnosti členov ne navajam.

O spremembah in dopolnitvah statuta bo potekala razprava in le-te bodo vsakomur na vpogled. Namen tega sestavka je le v tem, da opozori delavce v Drogi na dolžnost, ki jih čaka.

M. V.

Poslovanje družbe IF API

O odkupu hladilnice v Devinu in formirjanju mešanega italijansko-jugoslovanskega podjetja IF API s sedežem v Trstu smo v našem glasilu že pisali. Znano nam je že, da smo v decembru leta 1980 prejeli potrebna soglasja od naših pristojnih oblasti za nakup deležev firme IF API v Devinu, na osnovi katerih se je preneslo potrebna devizna sredstva v tržaško banko, Marca meseca 1981 pa smo prejeli tudi soglasje italijanskih pristojnih organov za nakup deležev firme in končna pogodba je bila sklenjena 27. 3. 1981.

Za nakup 50 odstotkov deležev firme IF API je bilo do sedaj porabljeno 537 milijonov lir, 13 milijonov lir pa je na razpolago v tržaški banki, ker še nimamo soglasja za vlaganje v firmo. Dokumentacija o nakupu in drugi potrebeni dokumenti so bili predloženi sodišču za registracijo v začetku junija meseca. Do sedaj smo prejeli potrdilo o registraciji pri pristojni zbornici, potrdilo sodišča o registraciji pa pričakujemo v tem mesecu. Pridobiti moramo še soglasje pristojnih italijanskih oblasti za zaposlitev tov. Žnidaršič Silva kot direktorja firme. Pričakujemo, da bodo vse formalnosti kmalu urejene, da bo družba IF API lahko pričela z delom.

V tem času je družba poslovala v okviru možnosti in sicer z nujenjem hladilniških uslug in zunanjetrgovinsko dejavnostjo. Celotni prihodek je znašal 205,6 milijonov lir, stroški pa so znašali 208,6 milijonov lir, tako da je polletna bilanca zaključena z 3.028.024.— lir izgube.

V drugem pollettu se planira 2 milijardi lir prometa, to pa pomeni, da bo letošnje leto zaključeno z dobičkom.

V tem času se je opravil remont celotne hladilnice, kar je povzročilo večje stroške, sedaj pa

je hladilnica v stanju, da nudi usluge novim klijentom. Iz doseganega poslovanja je razvidno, da hladilnica pokriva svoje stroške sama z nujenjem hladilniških uslug v kolikor ima zasedeno 60 odstotkov kapacitet, kar ni problem realizirati.

Družba ima trenutno zaposlenih 5 delavcev v hladilnici, od tega 2 vzdrževalca oz. strojnika. Druge delavce se bo zaposlilo takrat, ko bo družba pričela redno poslovanje.

Poslovanje družbe trenutno vodi 4-članski poslovni odbor in sicer:

1. Scaramuzza Giovani, predsednik, ki zastopa partnerja iz Gradeža,
2. Kralj Marcel, podpredsednik, predstavnik HP »Droga«,
3. Dal Forno Franco, član, ki zastopa partnerja iz Marano Ligure,
4. Kokalj Martin, član, predstavnik HP Droga.

Poslovni odbor se sestaja po potrebi, toda najmanj enkrat mesečno. Na odboru se obravnava, poleg operativne problematike, mesečna bilanca poslovanja in potrjuje oz. odobrava vse izdatke, ki nastajajo s poslovanjem in vzdrževanjem hladilnice.

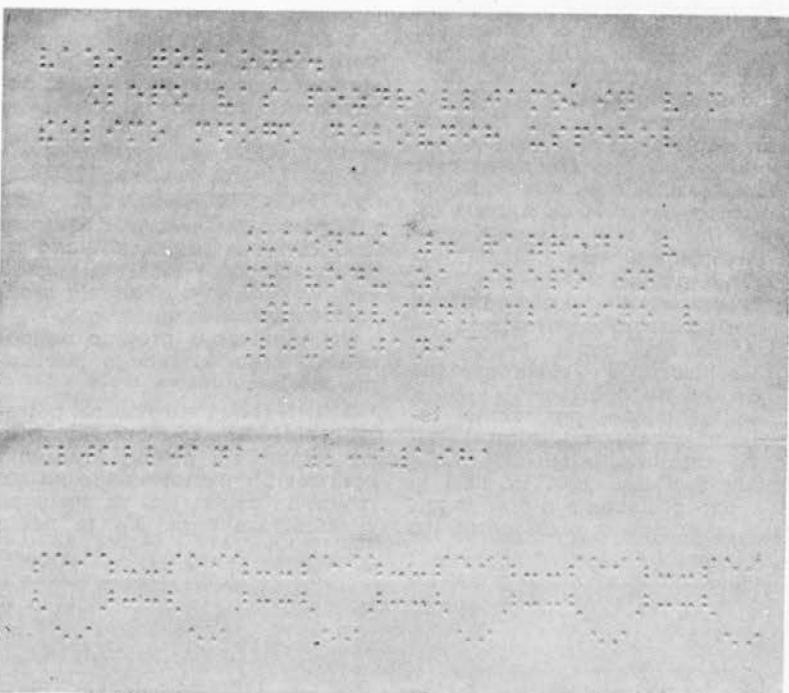
Martin Kokalj

Ne samo zato, ker je »leto invalidov«, tudi sicer bi take otroke težko odslovili, ne da bi jim tehnološki proces opisali, čeprav ga videli niso.

Breda Pečan, vodja priprave proizvodnje je skupino otrok poseljala po obratu in jim nazor-

smo še v istem tednu odšli na svoje domove.

Pošteno smo že zakoračili v novo šolsko leto. Še vedno pa se nam vračajo misli na dni, ki smo jih preživeli v Izoli. Radi se spominjam obiskov v vaši

Nekaj vrstic zahvale v Brajovi pisavi

no opisala tehnološki proces. Prijetno jo je presenetilo njihovo pismo, napisano v brajovi pisavi, kateremu je bil priložen tudi zapis te vsebine, ki ga v celoti objavljamo:

R. Z.

Spoštovana tov. Breda Pečan!

Ob koncu šolskega leta 1980/81 smo se učenci 4. razreda iz Zavoda za slepo in slabovidno mladino polni najlepših vrisov vrnili iz šole v naravi v Izoli. Posebno so nam ostali v spominu ogledi delovnih organizacij v tem mestu.

Vendar pa za urejanje teh vrisov nismo imeli veliko časa, saj

delovni organizaciji in se Vam za bogat prikaz vašega dela Vam tov. Breda Pečan in ostalim članom DO lepo zahvaljujemo. Za spomin na nas pa Vam pošljimo fotografijo, ki smo jo posneli pred vašo tovarno.

Lepo Vas pozdravljamo in Vam želimo še mnogo delovnih uspehov.

Ljubljana, 23. 09. 1981

Učenci 4. razreda v Zavoda za slepo in slabovidno mladino

Ljubljana, Langusova 16
in Jožica Klun

Obisk zdomcev v Tozd »GOSAD«

Tujec si bil in ostaneš, dokler si v tujem svetu.

Dne 10. 8. 1981 so nas obiskali v TOZD »Gosad« zdomci, ki so zaposleni v Nemčiji v majhnem mestu Bohn t.j. v okolici Kölna, Düsseldorf in Bonna. Občinski sindikalni svet občine Ormož je v letošnjem letu prevzel pokroviteljstvo in omogočil našim zdomcem obisk v domovini in ogled nekaterih tovarn v občini Ormož.

Zdomci se združujejo in delujejo v okviru kulturnega društva »FRANCE PREŠEREN«. Tujih jih je dobro sprejela, mestni očetje tega mesta jim pomagajo pri organiziranju kulturnih predstav, pri ureditvi prostorov in sodelovanju z domačimi tega mesta ter jim vsaj delno pomagajo, da se počutijo kot doma.

Obiskalo nas je 20 zdomcev — pretežno mladih družin z otroci, ki so jih spremljali predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine Ormož. Ogledali

so si naše proizvodne obrate, potek proizvodnje in se po ogledu le tega zbrali v prostorih družbene prehrane, kjer jih je direktor TOZD tov. Martin Hajbanič seznani z razvojem TOZD »GOSAD« in z organizacijsko sestavo delovne organizacije HP DROGA Portorož in dejavnosti TOZD.

V prijetnem razgovoru smo jih tudi nakazali možnosti za poslovne v našem kraju in našem TOZD. Ker jih je čas preganjal saj so imeli ta dan na programu še ogled drugih obratov v Središču ob Dravi, so nas zapustili zelo hitro. Kljub vsemu so bili zadovoljni, da so lahko videli in slišali o razvoju delovne organizacije HP DROGA Portorož ter videli vsaj enega od številnih TOZD te delovne organizacije. Ob koncu obiska so se zahvalili za prijeten sprejem ter izrazili željo, da nas ponovno obiščejo, saj si vsi močno želijo vrnitev v domovino.

D. Krajnc

Učenci 4. razreda v Zavodu za slepo in slabovidno mladino

Novo na stanovanjskem področju

V letosnjem letu so na stanovanjskem področju nastale novosti. V začetku leta je bil sprejet zakon o stanovanjskem gospodarstvu, ki določa temeljna načela za uveljavljanje družbenoekonomskih odnosov na tem področju.

Stanovanjsko gospodarstvo obsega gradnjo, gospodarjenje s stanovanji in stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini, zagotavljanje vzajemnosti in solidarnosti pri pridobivanju in uporabi stanovanj ter varstvo stanovanjskega okolja.

V zadevah stanovanjskega gospodarstva odločajo in uresničujejo svoje potrebe in interese delavci v organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih in občani v krajevnih skupnostih in stanovalci v skupnostih stanovalcev.

Za uresničevanje svojih potreb in interesov na stanovanjskem področju namenjajo delavci, delovni ljudje in občani lastna sredstva, sredstva iz čistega dohodka, sredstva iz dohodka ter druga sredstva v skladu z zakonom o stanovanjskem gospodarstvu in drugimi zakoni. Delavec rešuje svoje stanovanjsko vprašanje sam in skupaj z drugimi delavci v TOZD in delovnih skupnosti na način, kot to določijo delavci v svojih samoupravnih splošnih aktih, planških aktih ter v skladu s samoupravnim sporazumom o temeljih plana stanovanjske skupnosti v občini. Vsakdo je dolžan prispevati tudi lastna sredstva za reševanje svojega stanovanjskega vprašanja skladno s svojim socialnim stanjem in ekonomskimi možnostmi.

Zakon tudi določa, da v skladu s planskimi akti in dogovorenimi merili ter po načelu vzajemnosti zagotavljajo delavci in delovni ljudje v stanovanjski skupnosti tudi reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev tistih TOZD in delovnih skupnosti, ki začasno iz čistega dohodka ne morejo zagotavljati sredstev za stanovanjsko gradnjo.

Zagotavljanje sredstev:

Za stanovanjsko gradnjo namenjamo sredstva iz naslednjih virov:

- iz čistega dohodka TOZD in delovnih skupnosti,
- iz dohodka TOZD in delovnih skupnosti,
- lastna sredstva delavcev, delovnih ljudi in občanov,

- del amortizacije, namenjene za enostavno reprodukcijo stanovanj v družbeni lastnini,
- sredstva anuitet namenskih kreditov, danih za stanovanjsko gradnjo.

Za stanovanjsko gradnjo se namenjajo tudi namensko kreditna sredstva bank, del sredstev občanov na vpogled in sredstva izvajalcev stanovanjske gradnje na podlagi družbenega dogovora.

Z dogovorom o temeljih družbenega plana družbenopolitične skupnosti in s samoupravnim sporazumom o temeljih plana stanovanjske skupnosti v občini, se delavci dogovorijo o vzajemnem združevanju sredstev iz čistega dohodka TOZD in delovnih skupnosti kot tudi določijo glede na možnosti in potrebe obseg sredstev za solidarnostno gradnjo stanovanj in delno nadomeščanje stanarin iz dohodka organizacij združenega dela in delovnih skupnosti.

Vzajemno združena sredstva se uporabljajo za gradnjo in nakup stanovanj v družbeni lastnini, za kreditiranje nakupa ali gradnje stanovanj in stanovanjskih hiš in za prenovo stanovanj in stanovanjskih hiš. Sredstva za vzajemno graditev stanovanj so vrailjiva in se vračajo v skladu z merili in kriteriji, ki so določeni s samoupravnim sporazumom o temeljih plana stanovanjske skupnosti.

Združena sredstva vzajemnosti se porabijo za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev tistih TOZD in delovnih skupnosti, ki začasno ne morejo zagotoviti dovolj čistega dohodka, da bi v skladu skupne porabe oblikovali tudi sredstva za planirani obseg stanovanjske skupnosti.

Sredstva za solidarnost se uporabljajo:

- za gradnjo stanovanj v družbeni lastnini za delovne ljudi, občane in družine z nižjimi dohodki, ki živijo v težkih materialnih razmerah in za občane, ki s svojimi dohodki ne morejo rešiti svojega stanovanjskega vprašanja: upokojenci, invalidi, borci NOV, starejši in za delo nesposobni občani,
- za delno nadomeščanje stanarin tistim imetnikom stanovanjske pravice na stanovanjih v družbeni lastnini, ki izpoljujejo v splošnem aktu stanovanjske skupnosti določene pogoje,
- za vračilo lastne udeležbe za pridobitev stanovanja, zgrajenega iz sredstev za solidarnost,
- za vračilo namenskih kreditnih sredstev, pridobljenih za potrebe solidarnosti od temeljnih bank oziroma njihovih poslovnih enot.

Zakon v nadaljevanju opredeljuje tudi obseg gospodarjenja s stanovanji in stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini, kako se oblikujejo stanarine, samoupravno organiziranost stanovanjskega gospodarstva, ugotavljanje vrednosti stanovanj in stanovanjskih hiš, določanje revoluzije in amortizacije ter ostanovitve stanovanjske zadruge.

Na osnovi zakona o stanovanjskem gospodarstvu pa je bil v mesecu marcu letos sprejet Družbeni dogovor o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SR Sloveniji. Podpisniki dogovora se zavezujejo, da bodo uveljavljali načela zakona o stanovanjskem gospodarstvu, pri čemer bodo v okviru svojih pristojnosti delovali tako, da se bodo ta načela dosledno uveljavljala v samoupravnih splošnih aktih temeljnih organizacij zlasti pri:

- oblikovanju in zagotavljanju sredstev,
- vzajemnosti pri reševanju stanovanjskih vprašanj,
- solidarnosti pri reševanju stanovanjskih vprašanj,
- porabi sredstev, namenjenih za stanovanjsko gradnjo,
- lastni udeležbi pri pridobitvi družbenega stanovanja,
- osnovah in merilih za dodeljevanje družbenega stanovanja,
- osnovah in merilih za dodeljevanje solidarnostnih stanovanj,
- osnovah in merilih za delno nadomeščanje stanarin,
- nadomeščanju in prenovi družbenih stanovanj in stanovanjskih hiš,
- zamenjavi stanovanj,
- uveljavljanju nalog splošne ljudske obrambe in družbenih samozaščite na področju stanovanjskega gospodarstva,
- organiziraju temeljnih stanovanjsko-komunalnih bank oziroma poslovnih enot za kreditiranje stanovanjskega in komunalnega gospodarstva v temeljnih bankah,

Skupni poprečni mesečni dohodek na družinskega člena izrazen v odstotku na poprečni osebni dohodek v SRS v preteklem letu

za družine z dvema in več člani %	za samske delavce %	udeležba delavca na nabavno vrednost stanovanja v %
do 20	do 35	brez udeležbe
nad 20 do 25		1
nad 25 do 30	nad 40 do 45	2
nad 30 do 35	nad 45 do 50	3
nad 35 do 40	nad 50 do 55	4
nad 40 do 45	nad 55 do 60	5
nad 45 do 50	nad 60 do 65	6
nad 50 do 55	nad 65 do 70	7
nad 55 do 60	nad 70 do 75	8
nad 60 do 65	nad 75 do 80	9
nad 65 do 70	nad 80 do 85	10
nad 70 do 75	nad 85 do 90	11
nad 75 do 80	nad 90 do 95	12
nad 80 do 85	nad 95 do 100	13
nad 85 do 90	nad 100 do 105	14
nad 90 do 95	nad 105 do 110	15
nad 95 do 100	nad 110 do 115	16
nad 100	nad 115	18

— financiranju izgradnje stanovanjskih naselij in investitorstu stanovanjske gradnje.

Lastna udeležba:

Po našem samoupravnem sporazumu, ki smo ga sprejeli leta 1979 na referendumu je določeno, da mora vsak, ki mu je dodeljeno družbeno stanovanje prispevati lastno udeležbo. Vse organizacije in delovne skupnosti tega določila še nimajo. Z družbenim dogovorom pa je določeno, da se v samoupravne splošne akte temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti ter stanovanjskih skupnosti pri uveljavljanju obvezne lastne udeležbe za rešitev stanovanjskega vprašanja upošteva zlasti naslednje osnove in merila:

- vrednost stanovanja,
- socialno ekonomski položaj delavca in njegove družine,
- zdravstveno stanje delavca in njegove družine.

Oprostitev plačila lastne udeležbe naj bi bila za tiste delavce, ki se preselijo v manjše ozioroma manj vredno stanovanje

ter za delavce, katerih skupni osebni dohodek na družinskega člena ne presega 20 % poprečnega osebnega dohodka v SRS v preteklem letu.

Lastna udeležba se plača pred vselitvijo, vrne pa po 10 letih v enkratnem znesku s 3 % obrestno mero. Posojila za lastno udeležbo naj bi banka odobrila za do največ 5 let.

Sprejeta je tudi lestvica, po kateri naj bi se izračunala višina lastne udeležbe, ki jo mora plačati posameznik in je naslednja:

Z družbenim dogovorom so dočeni tudi standardi, ki naj se upoštevajo pri dodeljevanju stanovanj, in sicer:

število družinskih članov	stanovanjska površina do m^2
1	32
2	45
3	58
4	70

Za vsakega nadaljnega družinskega člana se stanovanjska površina lahko poveča naj več do 15 m².

Kreditiranje stanovanjske gradnje:

Tudi banka je v skladu z zakonom o stanovanjskem gospodarstvu in družbenim dogovorom dolžna uskladiti pravilnik o stanovanjskih posojilih občanom in pravilnik o kreditiranju stanovanjske gradnje na podlagi vezave sredstev družbenopravnih oseb.

Banka bo sklepala z družbenopravnimi osebami pogodbe o vezavi sredstev za pridobitev stanovanjskih posojil pod naslednjimi pogoji:

- a) Doba vezave sredstev je do 11 let, kadar porablja DO oziroma TOZD posojilo za družbeno najemna stanovanja in do 21 let, kadar prenaša pravico do posojila na delavca;
- pri vezavi sredstev z enkratnim pologom je pri čakalni dobi

višina posojila

10 mesecev	175 %
18 mesecev	200 %
24 mesecev	220 %
— pri vezavi sredstev z mesečnimi pologi je pri številu mesečnih pologov	
12 mesecev	140 %
24 mesecev	180 %
36 mesecev	220 %

— obrestna mera na vezana sredstva je 2 %, na posojila pa 5 %.

- b) Banka daje posojila za naslednje namene:

družbenopravnim osebam — TOZD

- pridobitev novih stanovanj,
- graditev stanovanjskih hiš,
- prenova starih stanovanj ali stanovanjskih hiš,
- plačilo odškodnine ob pridobitvi stavbnega zemljišča za gradnjo stanovanjske hiše od pooblaščene organizacije,
- plačilo komunalnega opremljanja stavbnega zemljišča za gradnjo stanovanjske hiše,
- udeležbo drugim organizacijam pri pridobitvi ali graditvi stanovanj in stanovanjskih hiš,

delavcem na katere prenaša družbenopravna oseba pravico do posojila.

- c) Kadar družbenopravna oseba — TOZD prenese pravico do posojila na svojega delavca, veljajo naslednji pogoji:
- delavec mora namensko varčevati v banki za stanovanje najmanj 12 mesecev,
- določa vraćanja posojila se dolga s posojilno pogodbo in je odvisna od dobe vezave sredstev in višine mesečne anuitete. Mesečne anuitete, izračunane za določa vezave, veljajo za prvi pet let vraćanja posojila. Po petih letih odplačevanja se mesečne anuitete zvišajo za 12,5 % in po desetih letih še za 12,5 % začetne mesečne anuitete, kar ustrezeno skrajša skupno dobo vraćanja posojila,

— vsota mesečnih anuitet posojil za stanovanjsko enoto ne more biti nižja kot stavarina za odgovarajoče stanovanje oziroma mesečna anuiteta za posojilo ne more biti nižja od 500,— din.

- c) Pri vseh novih posojilih občanom na podlagi vezave sredstev delovne organizacije oziroma TOZD, bo banka od 1. 10. 1981 dalje uveljavila določila družbenega dogovora o maksimalni vsoti vseh posojil in v okviru dogovorenega standarda, in sicer:
- vsota vseh posojil delavca za stanovanjsko enoto pri bankah, stanovanjskih skupnostih in družbenopravnih osebah lahko znaša pri:

- a) blokovni zadružni graditvi nakupu etažnega stanovanja in prenovi 80 %,
- b) zadružni stanovanjski graditvi 75 %,
- c) graditvi stanovanjske hiše v zasebni lasti 60 % od predčunske vrednosti oziroma končne cene, upoštevaje standardno stanovanjsko površino, ki lahko znaša pri stanovanju in stanovanjski hiši največ 90 m², ne oziraje se na vrsto gradnje in številčnost družine.

Ceno za m² stanovanjske površine pri graditvi stanovanjske hiše v zasebni lasti določi stanovanjska skupnost enkrat letno.

Namensko varčevanje občana:

Občan dobi posojilo, če varčuje najmanj tri leta z enkratnim ali rednimi mesečnimi pologi in po končani varčevalni dobi nepraklicno veže privarčevana sredstva za določen čas.

Občan, ki predhodno varčuje in nepraklicno veže privarčevana sredstva, lahko dobi posojilo ko se izteče

varčevalna doba — leta	višina posojila, izražena v % od vezana zneska (brez obresti)
3	350
4	400
5	450
6	550
7	600
8	600
9	700
10 in več	750

Za isto stanovanjsko enoto lahko varčujejo ali vežejo sredstva in dobijo posojilo eden ali več občanov, starši za otroke, več družinskih članov in občani za mladoletnike.

K zahtevku za koriščenje posojila je potrebno priložiti:

— kadar pridobiva, kupuje novo stanovanje ali stanovanjsko hišo:

— pogodbo ali drug dokument, na podlagi katerega pridobiva stanovanjsko enoto, overjen na sodišču ali občini.

— kadar kupuje družbeno stanovanje, zgrajeno iz sredstev solidarnosti:

— kupoprodajno pogodbo, overjeno na sodišču.

— kadar gradi stanovanjsko hišo:

— gradbeno dovoljenje s tehnično dokumentacijo in predčunom.

— zemljiškognjični izpis oziroma dokument, iz katerega

je razvidno lastništvo ali pravica uporabe stavbnega zemljišča.

Kadar prenavlja stanovanje ali hišo:

— gradbeno dovoljenje s tehnično dokumentacijo in predčun oziroma potrdilo pristojnega občinskega organa o pričasnosti del z opisom del in predčun,

— zemljiškognjični izpis ali

— izjavo lastnika stanovanja ali stanovanjske hiše oziroma upravljalca družbenega stanovanja, da dovoli nameravana dela, kadar občan — posojiljemalec ni sam lastnik.

Kadar pridobiva stanovanjsko pravico na družbenem stanovanju:

— dokument o dodelitvi stanovanjske pravice, v katerem je določen znesek lastne udeležbe, ki ga mora delavec prispevati.

Kadar pridobiva stavbno zemljišče:

— pogodbo o oddaji stavbnega zemljišča, overjeno na sodišču ali občini oziroma ustrezni dokument, sklenjen s stanovanjsko zadružno.

Kadar porablja posojilo za komunalno opremljanje stavbnega zemljišča:

— odločbo, pogodbo ali račun za plačilo prispevkov in stroškov komunalnega opremljanja stavbnega zemljišča,

— zemljiškognjični izpis oziroma dokument, iz katerega je razvidno lastništvo ali pravica uporabe stavbnega zemljišča.

Kadar kupuje staro stanovanjsko enoto:

— pogodbo o nakupu overjeno na sodišču, z določilom o namenski porabi kupnine za novo stanovanjsko enoto preko banke,

— dokazilo, da bo prodajalec porabil kupnino, dobljeno iz posojila in namensko privarčevanih sredstev kupca, za nakup ali graditev nove stanovanjske enote.

Iz vsega tega zaključimo, da mora delavec, ki nima rešenega stanovanjskega vprašanja, namensko varčevati tj. pričakovati stanovanja bodo morali obvezno priložiti svoj delež — lastno udeležbo in pričakovali posojila pa bodo morali namensko varčevati v banki najmanj 24 mesecev, od tega 12 mesecev, da bo pridobil pravico do posojila iz vezanih sredstev TOZD.

Postavlja se nam vprašanje, kako ob tako zaostrenih bančnih pogojih stanovanjskega kreditiranja in vedno višjih cenah stanovanj, reševati stanovanjske probleme zaposlenih, katerih v naši delovni organizaciji ni malo.

Naš namen je bil seznaniti zaposlene z bistvenimi določbami novega zakona o stanovanjskem gospodarstvu in družbenega dogovora, kot tudi o novosprejetih pogojih banke glede kreditiranja stanovanjske gradnje.

S temi novostmi bomo morali uskladiti tudi naše samoupravne akte o reševanju stanovanjskih vprašanj in to najpozneje do 30.

6. 1982, banka pa sprejete določbe o kreditiranju izvaja že od 1. 10. 1981 dalje.

Marija Bratina

MRZLI DELAVNIKI

V prostorih TOZD Riba se nahaja stara hladilnica TOZD Delamaris, kjer je že vrsto let zapolen tov. Livjo Čerin. Vlagi, zima, delo brez urnika so vsakdanji spremjevalci zaposlenih v hladilnici, prav tov. Livjo. Temperatura sega tudi do minus 30°C. Delati morajo tudi ob nedeljah in praznikih, kajti delo v mrzlih komorah je odvisno od ulova in temu prilagojenega hitrega skladitve rib. Prilagajati se morajo tudi trgu, pa naj bo še takoj oddaljen (Maribor, Celje, Kranj ...), na katerega morajo biti ribe dostavljene že v ranih jutranjih urah.

Tov. ČERIN Livjo v delovnem okolju

V stari hladilnici Delamarisa je prostora za 80 vagonov rib, toda zaradi prostora, ki mora biti na razpolago delavcu za gibanje pri delu, je dejanska kapaciteta hladilnice 60 vagonov.

Iz navedenega sledi, da delavci v hladilnici resnično ni prijetno. Poleg »hladnih« pogojev je tudi ta nevšečnost, da morajo biti delavci na razpolago vseh 24 ur na dan. Toda nekaj priznanja za težke pogoje dela so ti delavci že dobili. Priznava se jim beneficirani delovni staž.

M. V.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem celotnemu kolektivu TOZD Začimb ob smrti moje mame za izrečeno sožalje, rodarjeno cvetje in slovo na njeni zadnji poti.

Parecag, dne 2. 9. 1981

Marija Fakin s svojci

Predstavljamo vam

DIREKTORJA TOZD »SOLINE«

Tov. VULIČ Milovan se je rodil 8. 9. 1930. leta v Strujičih v občini Trebinje. Tehnično srednjo šolo strojne smeri je končal v Titogradu. Po končani fakulteti za strojništvo v Ljubljani, kjer je zagovarjal diplomsko nalogo z naslovom »Izkoriščanje odpadne

Vulič Milovan

toplote na metalurških pečeh«, se je zaposlil v zeniški železarni, na katero se je nanašala tudi diplomska naloga. Prvih 5 let je delal kot upravnik Energane, in sicer pri praktični izvedbi naloge pri montaži novih parnih kotlov na Simens-Martinovih pečeh, ki so začeli odpadno toploto vročih dimnih plinov iz železarskih dimnikov pretvarjati v vodno paro za pogon parnih strojev.

Naslednjih 5 let je delal v železarni v sektorju za investicije kot glavni inženir za energetiko na projektiranju in razširitvi proizvodnih kapacitet železarne, in sicer od 980.000 ton na 3.000.000 ton jekla na leto. Iz Zenice se je preselil v Koper in se zaposlil v tovarni »TOMOS«, kjer je delal na področju investicij kot projektant investicij, nato kot pomočnik direktorja za tehnično področje in kasneje kot vodja TOZD »Krmni motorji in agregati«. Ker ga je področje energetike nenehno zanimalo, se je zaposlil pri podjetju IMP, in sicer v TOZD »Montaža« v Kopru, kot vodja izvedbe. Zaradi povezanosti investicij z energetiko je pozornost tov. VULIČA pritegnila DO HP »DROGA« in sicer s svojim TOZD »Soline« ali točneje s proizvodnjo

soli, ki je danes praktično topotno-energetski problem. V »DROGI« se je zaposlil 1. 8. 1981 kot direktor TOZD »Soline«.

Tov. VULIČ skuša svoje bogate delovne izkušnje še teoretsko okrepliti. Upisal je III. stopnjo študija na VEKS v Mariboru in sicer smer — ekonomika in pravo investicijskih del. Ta smer je bila vpeljana v okviru VEKS na iniciativno Gospodarske zbornice Slovenije, ki je menila, da je našemu tehničnemu kadru primanjkovalo znanja s področja prava in ekonomike; pomanjkanje tega znanja je čutiti predvsem pri izvajanju investicijskih del v tujini in pri izvozu znanja in tehnologije, kar je danes prioritetnega pomena.

V času svojega rednega letnega dopusta je uspešno opravil vse izpite iz prvega semestra, njegov cilj pa je, kot pravi, da magistrira na področju transfera tehnologije hrane v dežele v razvoju.

Tov. VULIČ ceni dolgoročno poslovno orientacijo SOZD HP, ki je v svojem samoupravnem sporazumu o temeljih srednjoročnega plana planirala izvoz znanja in višjih oblik sodelovanja s ciljem razširitve trga, pridobitve surovin in deviznih sredstev. Pravi, da je ta poslovna orientacija zelo pomembna, ker kot nam je znano so danes razvite dežele osnovne izvoznice hrane in obvladajo več kot 85 odstotkov celotnega izvoza hrane.

Glede samega počutja v novem delovnem okolju pa tov. VULIČ pravi, da se tu dobro počuti, predvsem zaradi dela in dobrih medsebojnih odnosov v »DROGI« ter zaradi kolektiva, v katerem je našel podporo in zaupanje.

V imenu kolektiva »DROGE«, tov. VULIČ Milovanu izrekamo dobrodošlico in želimo, da njegovo dobro počutje ne bi bilo le izraz prvega vtisa, ampak izraz resničnega razumevanja in zaupanja med sodelavci.

Prisluhnili smo tudi govoru tov. KRALJA, s katerim je prisotne seznanil z razvojno potjo TOZD »Sudest« in z njegovimi dosežki.

OTVORITEV V GRADIŠČU

Že velikokrat napovedana in nato prenesena otvoritev novih obratov TOZD »Sudest« iz Gradišča se je le uresničila. Slavnostna otvoritev je bila dne 29. 8. 1981, združena s praznikom občine Sežana.

Ob tej priliki je tov. SILA, direktor TOZD »Sudest«, prisotne lepo pozdravil, nato pa je spregovoril tov. BERNETIČ, predsednik skupščine občine Sežana, ki je v nekaj besedah prikazal razvoj občine in nadaljnja planiranja razvoja na tem območju.

Prisluhnili smo tudi govoru tov. KRALJA, s katerim je prisotne seznanil z razvojno potjo TOZD »Sudest« in z njegovimi dosežki.

Govoru je sledil recital, kate-

tev jubilejnih nagrad in priznanj nekaterim delavcem za dolgoletno sodelovanje v delovni organizaciji in za njihova prizadevanja za boljše delovne rezultate.

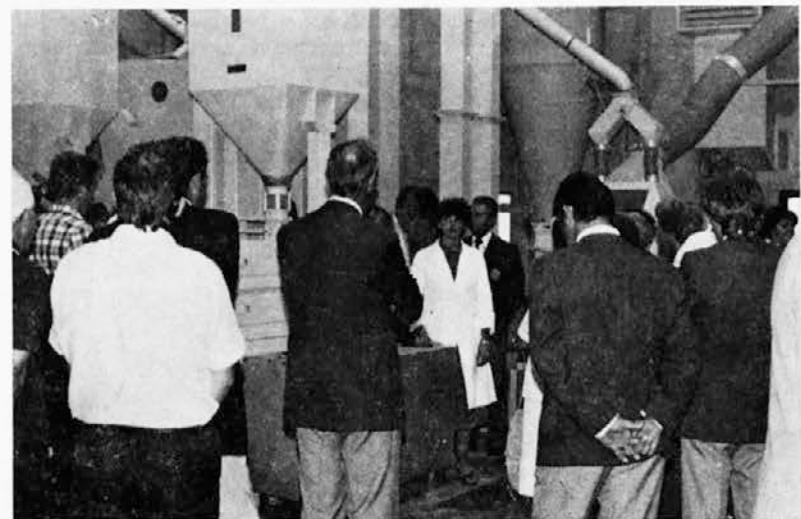
Z ogledom novih prostorov se je program zaključil.

Ob otvoritvi je bila v TOZD organizirana tudi razstava fotografij, ki so prikazovale razvoj TOZD, in slik iz obdobja NOB 1941—1945.

Vsekakor pa, v »Sudestu« niso pozabili na okrepčilo povabljenih. Skupina iz TOZD »Živila«, ki na takih in podobnih shodih vedno poskrbi za dobro ribjo postrežbo, se je tudi tokrat izkazala in prizadela odličen ribji brodet in

In tako se je začelo... trak je prerezala tov. EMA PREBEG, najstrelja delavka v TOZD SUDEST

Ogled novo opremljenih proizvodnih prostorov.

rega je skrbno pripravila skupina sodelavcev iz »DROGE«. Celeni program pa je povezoval pesem moškega pevskega zbora KUD Karol Pahor iz Pirana.

Slavnostno otvoritev so delavci TOZD izkoristili tudi za podeli-

nekaj vrst ovrate ribe. Lahko rečemo, da začetek »obratovanja« resnično ni bil slab.

Kar se pa tiče pregovora »dobri začetek, slab konec« pa bomo še videli, kako bo s to stvarjo.

Majda Vlačič

Božo Kužel

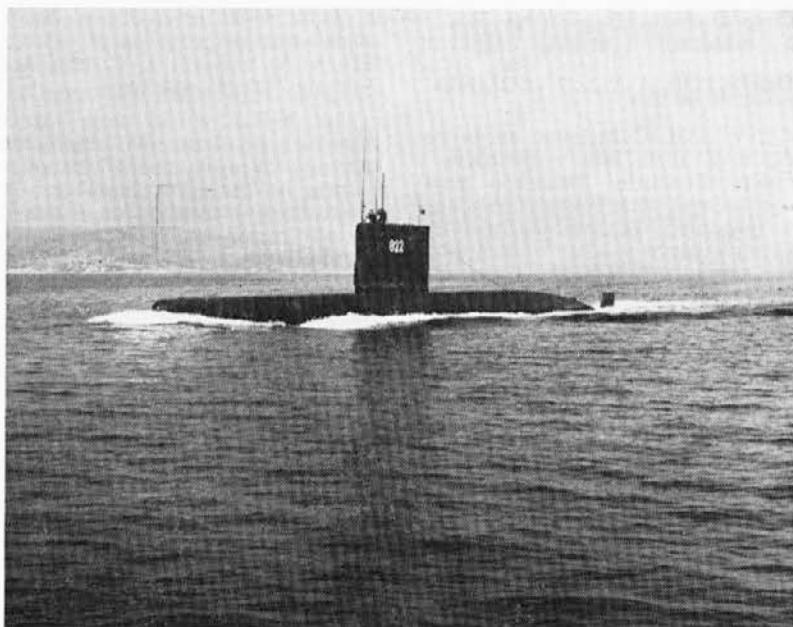
Moč oboroženega ljudstva

Ob dnevu vojne mornarice in pomorstva SFRJ

Vsakoletno praznovanje Dneva vojne mornarice in pomorstva SFRJ pomeni obenem tudi pogled nazaj, v našo borbeno preteklost. Kajti tako, kot je ljudstvo postalo nosilec vse širšega oboroženega boja v narodnoosvobodilni vojni na kopnem, tako je postal tudi nosilec oboroženega boja ob obali in na morju. Majhni ribiški čolni so se z od sovražnika zaseženim orožjem postopoma spreminali v oborožene čolne; s hrabrostjo

pomorščakov, da se spopadejo z morjem in sovražnikom, pa so prizadejali večje izgube takrat sodobno oboroženim okupatorjevim pomorskim enotam.

V vsej zgodovini revolucij in narodnoosvobodilnih vojn s težavo najdemo primer, ki bi tako slikovito govoril o široki zasnovi oboroženega boja na kopnem, v zraku in na morju, kot je to bilo v naši narodnoosvobodilni vojni in revoluciji. Tako sta tudi obala in morje z otoki postali bojišče, povezano s kopenskim v enotno žarišče borbe, ki so ga — to hoteli ali

Podmornica »Junak»

ne — morali spoštovati tudi tisti, ki so leta nazaj nadzorovali tudi naše morje.

Mornarica narodnoosvobodilne vojne in partizanskih odredov Jugoslavije je zrasla iz sektorских flotil, obalskega topništva in partizanskih odredov na naših otokih. Razraščala se je hitro in proti koncu narodnoosvobodilne vojne je že imela v svoji sestavi dve flotili oboroženih ladij, 12 flotil patrolnih čolnov in več kot 200 pomožnih ladij. To je že bila moč, ki so jo morali spoštovati ne le sovražniki, temveč tudi zaveznički.

Seveda je osvoboditev dežele obenem pomenila tudi začetek nadaljnje krepitve mornariških sil. Ta krepitev je tekla vzporedno z našo rastjo nasploh, predvsem pa vzporedno z razvojem našega pomorskega gospodarstva in pomorstva v celoti. Znana Titova misel o tem, da se moramo v obrambi naslanjati predvsem na lastne sile je postala izredno pomembna tudi za oblikovanje lastnih moči za obrambo in zaščito našega obmorskega pasu in našega morja v celoti. Obenem je to pomenilo, da morajo biti branilci naše obale in morja vsi delovni ljudje in občani, z vsemi svojimi močmi, tako kot so sami ljudje začeli domala gororoki tudi oblikovati mornarico narodnoosvobodilne vojne in partizanskih odredov Jugoslavije. S tem je naša zasnova splošne ljudske obrambe in družbenih samozaščit, ki je pognala svoje korenine v narodnoosvobodilnem boju, po vojni dobijala svojo širino, z vključevanjem vseh ljudi v vse obrambne dejavnosti pa tudi svojo globino. Ljudje ob obali in na otokih so pokazali, da jih nihče ne more premagati na tem nijihovem koščku zemlje in morja in da bodo vedno sposobni braniti svoje morje in zemljo.

V tej smeri, ob istočasni tehnični modernizaciji in splošni krepitvi mornariških enot se je tudi vse bolj krepila naša obrambna moč na morju. Tovariš Tito je velikokrat dejal, da ne potrebujemo ne velikih ladij in ne drugih objektov na morju,

saj imamo naše otoke in ljudi, ki so v boju dokazali svoje sposobnosti in junastvo.

V miru pa so delovni ljudje in občani ob obali in na otokih tudi dokazali vse te svoje moči in sposobnosti. Danes je naša obramba tudi na tej črti močna kot nikoli poprej, saj so ob sodobni mornarici naših oboroženih sil tu še tisoči majhnih in večjih čolnov in ladij, vštrevši tudi ribiške, ki se lahko čez noč

Veličasten snomenik »GALEBOVA KRILA« v Podgori — simbol rojevanja, žrtev in zmag naše vojne mornarice v osvobodilnem boju

Takšni patrolni graničarski čolni čuvajo naše državne meje na morju

spremenijo v oborožene čolne z izurjenimi pomorščaki, ki bodo znali braniti ta del naše domovine.

Z vsem tem, seveda, ni končan razvoj naše obrambne moči na obali in morju. V silnicah velikih, ki se ozirajo tudi proti našemu Jadranu, so še vedno močne želje po tujih ozemljih in morjih. Našo obrambo nasploh, tako tudi na morju, kot del celote gradimo za danes in jutri, in ko plovemo v teh nemirnih časih mednarodnih dogajanj se zavedamo, da je to obramba za mir, za to da bi bili gospodar na svojem tudi v najtežjih časih vojne. Naša ladja »Galeb«, ki je plula po poteh miru, pa je postala tudi simbol miru in sodelovanja v svetu, pričujoč obenem, da je naša moč na morju nepremagljiva.

Praznik mornarice in pomorstva je zato tudi trenutek, ko se moramo ozreti nazaj, na prehodeno pot, da bi lahko z lastnimi močmi in odločnostjo gledali naprej, v prihodnost, ki na naših obalah in našem morju mora biti naša, takšna, kakršno si bomo oblikovali sami.

Marjan Prelaz

Prvi put na ORA

Već duže vremena klijala je u meni želja da odem na ORA, i da sama osetim šta znači biti brigadir i kakav je brigadirske život.

Prišla da tu želju ostvarim, a koja se rodila iz svega onoga što sam čula i pročitala o omladinskim radnim akcijama i znala iz njene duge istorije, koja potiče još iz NOB, pružila mi se ove godine.

Danas, kada naviru ne tako davnji dogadjaji iz brigade — znam kako bih bila, ne isavši na ORA, uskraćena za jedno dragoceno iskustvo i siromašnija za ogroman broj danas meni dragih prijatelja; drugarstva koja će vrsto vezati za srce i koja nikakvo vreme neće izbrisati.

Brigada »PARTIZANOV—PO-

la-Ribar« stigli smo pomalo umorni, ali ne toliko da ne bi sa nestručnjem otišli po brigadirke i prišli ambleme. Uskoro smo mogli upoznati naselje, kroz koje će punih mesec dana odjekivati snažni i odlučni brigadirske pozdravi deset brigada:

ORB »SIMA PAGACAREVIC« — VRANJE, ORB »SIME KURELIĆ-IKAN« — RAB, ORB »VLADO GADJEV« — KRATOVO, ORB »91. JASENIČKA« — SMEDEREVSKA PALANKA, ORB »VELJKO VLAHOVIĆ« — KULA, ORB JOZO ŠCURLA« — ZEMUN, ORB »DRAGAN BUBIĆ« — KOTOR VAROŠ, ORB »SaS« — BEOGRAD, ORB »BRATSTVO JEDINSTVO« — Trebnje, Velika Gorica, Ilijaš, Obrenovac i nas brigadista ORB »PARTIZANOV-

Velikokrat otecene in žuljave roke niso kvarile delovnega vzdusja brigadirjev

MORSČAKOV« brojala je 49 brigadira. Kraće od trena stekla sam 48 novih drugova.

Put do Niša nije kratak, ali uz pesmu, smeh i šalu Niš je iskrnuo pred nama, okupan suncem, dok je Nišava, čija voda je lenjo klizila ka svom ušću, izgledala pospano u tim jutranjim časovima.

U omladinsko naselje »Ivo Lo-

Slovo je najteže

onome što ga iz dana u dan prevara u moderan grad.

Prilikom posećenja našem pokrovitelju, mašinskoj industriji Niš (MIN), upoznat ćemo put i napore u razvoju jedne od naših najstarijih i najvećih industrija masinogradnje. MIN učestvuje u gradnji bezbroj znacajnih objekata, između ostalog i hidroelektrarne Djepar. Gledali smo raširenilih očiju sve te džinovske mašine i obogaćeni za jedan novi doživljaj i ocarani onim što smo videli, izlazili smo iz isto tako ogromnih sala.

Sa MIN smo uspešno saradjivali kao i sa vojnom poštom, koja nam je omogućila odlazak i posetu Bubnju i gde smo odslušali zanimljiva predavanja iz ONO.

Zivot u brigadi pružio je prilike svakom od nas da se bavi nekom slobodnom aktivnošću, bilo je isto tako puno takmičarskih susreta, čiji ishodi nisu znalići za pobedjene ekipe katastrofu, već prijateljski stisak ruke, bolje smo se upoznali sa samoupravljanjem, a preko biltena i zdjilnih novina još smo se pobliže upoznali ne samo sa brigadirima drugih brigada, već i sa krajem iz koga dolaze, a kulturne večeri pružile su nam posle aktivnog i radnog dana zabavu prožetu korisnošću. Da, u brigadi dan je kratak za vse ono što se želi uraditi, ali uz disciplinu i puno drugarstva ipak se uspeva sve — naravno, pišu se i razglednice na sve strane drugovima, mamama i očevima sa bezbrij podpisom.

Da grad Niš može govoriti, pričao bi o pesmi brigadira, znoju koji se sliva niz prašnjeva ledja, o rukama otečenim od žuljeva i rada sa rovacom, lopatom, ašovom... i o ponosu svakog od nas kada ljubomorno čuvamo novi žulj, i kada se ruke sjaje, kao površina ogledala od grablji koje su neumorno grabile. Pričao bi o prekoračenim normama, pesmama, drugarstvu, ugodnoj večeri uz logorsku vatrnu, o suzama koje se liju kada se bliži kraj, ... pričao bi o Kozaračkom kolu koje se širi preko ulica njegovih, dugačko, dugačko — da mu nevidiš kraj. I onda pozdravi, adrese, podpisi i obećanja — videt ćemo se na drugoj ORA, pa čak i pre — možda za deset dana... i pesma »Oj, drugovi jel vam žao...«

Avtobusi polako kreću svaki na svoju stranu. Brigadire sa Raba i nas pa je vodila istim putem. Kad smo prolazili kroz Beograd posetili smo Kuću eveća i muzej 25. maj. U tišini koju nije ništa i niko remetio odali smo poštunju dragemu Titu.

Na putu za Piran, stali smo da se odmorimo i morali smo se pozdraviti sa brigadirima Raba. Opet suze, i uvek nešto »novovo« i važno za reći... ali morali smo krenuti dalje.

Sada, nemamo više žuljeva, jer jih je vreme zacelilo, ali ostala su nam drugarstva koja ne podležu nikakvom vremenu... i možda najbolje govoriti o tome ova strofa iz brigadirske pesme:

»Ostaju zauvek, druže,
ove ceste, ovi puti,
a drugarstvo duže, duže,
od života i od smrti.
Hej, haj brigade...
svoju zemlju srcem grade«

Marina Tomljanović

Na ribiškem prazniku so tekmovali nogometniki in vrvashi Droke

Na tradicionalnem ribiškem prazniku, ki je bil 15. in 16. avgusta v Izoli, so pomerili med seboj moči tudi TOZD Droke.

V nedeljo ob 17. uri je bila odigrana zanimiva nogometna tekma med ribiči in šoferji Droke. Ekipa ribičev je šoferje nadigrala in jih premagala z rezultatom 4:0. Za zasluzeno zmago so ribiči prejeli velik pokal.

Po nogometni tekmi pa so pomerili moči vrvashi TOZD Riba, TOZD Začimbe in TOZD Soline. V tej privlačni panozi so se izkazali vrvashi TOZD Riba. Pa kaj bi se čudili, saj imajo ribiči vsak dan opravek z vrvimi, to spremnost so pa še izpopolnili s tehniko vlečenja, tako da niso imeli pravega nasprotnika. Premagali so obe ekipe in osvojili pokal, vsak tekmovalec pa je prejel še zlato medaljo. Začimbarji in Solinarji so vlekli vrv, kot so vedeli in znali, kar po domače. V dokaj izenačeni tekmi je Solinarjem le uspelo premagati Začimbarje. Tako so osvojili srebrne medalje. Vrvashi Začimbe pa so se morali zadovoljiti z bronom. Kakorkoli že, izid ni tako pomemben, važno je, da so vsi tekmovalci pokazali dobro voljo in zagnanost.

Priznanje pa moramo izročiti naši sindikalni konferenci Droke, ki je omogočila delavcem po dolgem času ponovno športno srečanje in prav tako Turističnemu društvu Izola za prispevane pokale in medalje.

Božo Kužel

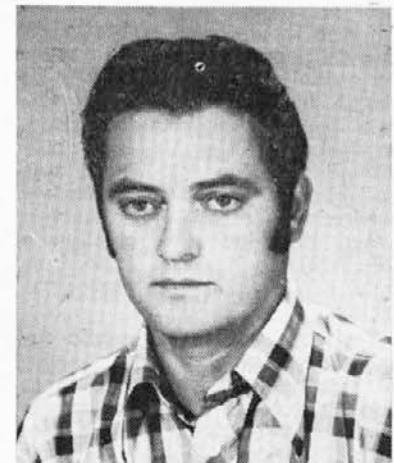
ZAHVALA

Ob smrti našega dragega moža, očeta, brata, sina in svaka

MIRA ČRNACA,

delavca v TOZD Blagovni promet se zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti, govorniku ob odprttem grobu, za številno darovanvo cvetje in izraženo sožalje.

Vsi njegovi

MIRO ČRNAC

MDA »Kubansko 81«

V TOZD Gosad so se letos odločili, da se mladi delavci TOZD udeležijo mladinske delovne akcije. Na sestanku osnovne organizacije sindikata in mladinske organizacije so se dogovorili, da se akcije udeležita dva člana kolektiva in sicer: Jože Marčec in Ivan Ivančič.

JOŽE MARČEC, rojen 7. 10. 1957 v Središču ob Dravi, kjer tuži živi, je zaposlen v TOZD Gosad v oddelku vzdrževanja od leta 1978 dalje.

IVAN IVANČIČ, rojen 1958 leta v Vuzmetincih, živi v vasi Godeninci v bližini Središča ob Dravi.

IVANČIČ IVAN

V TOZD je zaposlen od leta 1979 v proizvodnji predelave sladkorja.

Po prihodu iz MDA »KUBANSKO 81« sta sodelavcem pripovedovali o svojih brigadirskih vtiših takole:

»Področje Kubanskega obsega področje občine Radlje ob Dravi z okoliškimi vasmi. Akcije se je udeležilo cca. 130 mladih iz občin Ormož in Sevnica. Zraven so bili še mladi iz Vrhnječe Banje, priboritve občine Ormoža. Na akciji je bilo samo 17 deklet,« sta se fanta potožila.

»Namen te akcije je bil adaptacija starih domaćij, gradnja cest ter izsuševanje močvirnih terenov. Vstajali smo ob 5. uri, ob 6 pa smo bili že na deloviščih. Na delovišča smo se vozili s kombiji ali kamioni.

Brigada je bila razdeljena na desetine in vsaka se je borila, da je delo opravila čim večje in seveda najbolje. Delo smo zaključili ob 13. uri, takrat pa se je pričelo družbenopolitično in kulturno izobraževanje. Vsi smo obiskovali politično šolo. Imeli smo tudi komisijo za SLO, katere predsednik je bil Jože Marčec. Nekaj brigadirjev je obiskovalo šolo AMD in Rdečega križa, kulturni krožek in krožek radioamaterjev.

Zivljene v brigadi je bilo zelo aktivno, vsak je nekje sodeloval. Najbolj prijetno pa nam je bilo ob večerih ob tabornem ognu, ko smo prirejali razne literarne večere. Obiskali so nas predstavniki občine Ormož. Naslednji dan pa smo organizirali

izlet v okoliške kraje in ob tem obiskali domačjo Prežihovega Voranca in znameniti KREFOV MLIN (znamenitost iz NOB). Obiskali so nas tudi vojaki iz bližnje karavle s katerimi smo priredili tekmovanje v nogometu. O rezultatih fanta nista govorila. Po juninem videzu pa bi lahko prisodili zmago brigadirjem.

Marčec Jože, ki je bil predsednik komisije za SLO je še povedal, da so izvedli akcijo bombnega napada na tabor. Ob drugi uri zjutraj so zbudili ves tabor. Brigadirji so morali tabor zapu-

stiti in se pripraviti na obrambo. Akcija je bila dobro opravljena. Pri tekmovanju v streljanju pa je zmagal tov. Ivan Ivančič.

Ivan in Jože sta še povedala, da so jih domači v vaseh zelo dobro sprejeli. Velikokrat so od njih dobili malice ali celo kosičke, predvsem pa so pomagali z obiski na trasi, ki so brigadirjem vlivali dobre volje do dela.

Povedati še moram, da sta Ivan in Jože dobila priznanje najboljšega UDARNIKA. To je priznanje brigadirju za njegov uspeh pri delu na trasi in pri ostalih aktivnostih v brigadi.

Oba si želita ponovne udeležbe v MDA. V čast jima je bilo, da sta kot člana velikega kolektiva »ROGE« prispevala s svojim delom k izgradnji naše domovine. Obenem pa se zahvaljujeta vsem, ki so jima omogočili udeležbo v MDA »KUBANSKO 81«.

Danica Krajnc

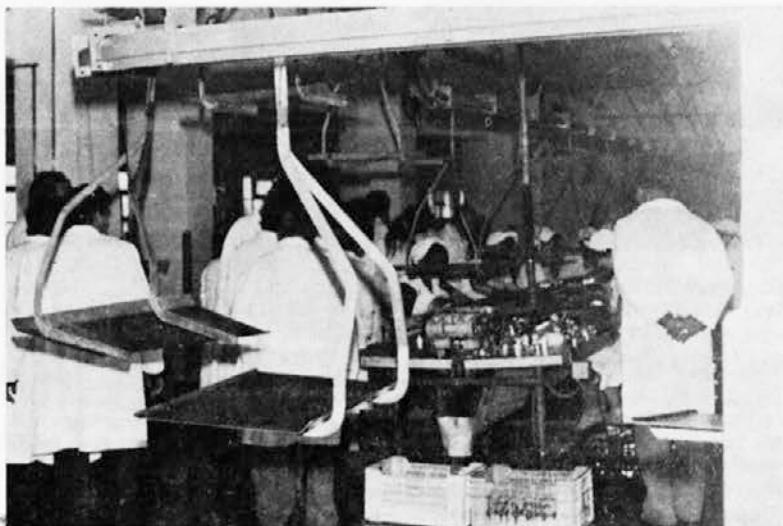

MARČEC JOŽE

Obiskali so nas

V mesecu septembru je imel kolektiv Republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano strokovno ekskurzijo. Na področju obalnih občin je obiskal delovni organizaciji Agrario in

Drogo in se seznanil z dejavnostmi nekaterih TOZD teh delovnih organizacij. Po obisku kleti TOZD Vino — Koper so si člani ekskurzije ogledali proizvodnjo v TOZD Delamaris, kjer so jim sodelavci

Kolektiv Republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je obiskal TOZD »Delamaris«

in TOZD »Začimba«

TOZD pripravili degustacijo proizvodov. Po ogledu Delamarisa so gosti odšli v TOZD Začimba. Temu ogledu je sledilo »mini« križarjenje z ribiško ladjo »LASTOVKA«, na kateri so gosti preživeli prijetno popoldne in s katerim so ekskurzijo tudi zaključili.

Navdušeni nad sprejemom in ogledom tako predelave rib kot proizvodnje v TOZD Začimba so se delavci Republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano zahvalili kolektivu HP Drog s temi besedami:

»Čutimo dolžnost, da se vam še enkrat zahvalimo za prirčen sprejem, ki smo ga bili deležni ob priliki našega obiska v vaši organizaciji. Mnogi od nas so imeli tokrat prvikrat priliko videti vašo predelavo rib in obrat Začimbe. Zato smo bili vsi toliko bolj zadovoljni, ker se nam je nudilo videti sodobno vpeljano in uspešno predelavo. Z vami smo preživeli prijetne in koristne urice, katerih se bo vsak od nas s hvaljenostjo spominjal.«

»Zelimo vam še nadaljnji uspešni razvoj in ob čim manjših problemih tudi dovolj zadovoljstva pri delu.«

Osnovna organizacija sindikata delavcev Republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Milan Rovan, dipl. ing.

VABILO

Prosimo, da se zanesljivo udeležite sestanka sestankarjev, kjer bomo razpravljali o uskladitvi Plana sestankov za sestanke o sestankovanju. Odsočnost bo opravičena samo tistim sestankarjem, ki bodo nujno zadržani zaradi kakega sestanka.

Predsednik: Tugomir Čvek

S. Požar

Reportaža

S SINDIKALNEGA IZLETA TOZD BLAGOVNI PROMET

Začetek:

Deževen!

Avtobus:

Slavnikov!

Razpoloženje:

Odlično! Kot da bi pravkar uspešno končali stabilizacijsko obdobje!

Prve ugotovitve:

Založenost z naftnimi in alkoholnimi derivati zares odlična. Ugotovljeno, da nekateri sodelavci porabijo na 100 km več goriva, kakor pa Slavnikov avtobus.

Prihod v Split:

Nekaterim se je Split predstavil ves odet z jutranjim soncem. Drugi pa so ga videli odetega v megieno kopreno!

Ogled pomorske baze »Lora«:

Nekateri sodelavci so se ob pogledu na odprta žrela topov tokrat prvič spomnili na ženo doma!

Odhod na Vis:

Ob pogledu na gugajočo hojo nekaterih bi človek pomislil, da so le-ti že celo večnost mornarji!

Vmesni postanek na Hvaru:

Morje, sonce in predvsem vino, so v vseh udeležencih izleta vzbudili željo za prepevajem. Domačini in turisti, ki so se zbrali v pristanišču, so lahko prisluhnili vsem pevcem in nepevcem in smo jim tako priredili pravi koncert. Nasim pesmim so prisluhnili tudi prvobitni prebivalci otoka, ki so še po odhodu trajekta s Hvara otožno zavijali v nastajajočo noč svoj IA, IA...

Prihod na Vis:

Vino in pesem sta opravila svoje, zato najprej začasna razporeditev po sobah! Potem pa zelo stabilizacijska večerja. Da dokažemo svojo pripadnost slovenskemu narodu, pričnemo z vso vnemo praznit steklenice opojnega vina. Cez kratek čas prično natakarji po vsem otoku mrzlično iskati nove količine vina. Jih tudi najdejo!

Znan tovariš se še ptem, ko je že legal v posteljo, ponovno odloči, da ga bo spil še požirek. Iz svoje sobe se odpravi po novo količino vina. Medtem pa zabi na številko svoje sobe in številko nadstropja, pa s polno steklenico vina v rokah tava od sobe do sobe in od nadstropja do nadstropja, kakor da bi prošil za uvoz reppromateriala. Vino in muzika sta opravila svoje. Nekateri prično izgubljati glave, drugi pa cokle.

Jutro na Visu:

Čudovito, s soncem obsijano mediteransko jutro. Nekatere muči domotožje, nekatere pa glavobol. Odpravimo se na ogled Modre špilje. Lepote, ki nam jih ta ponuja, nas vse prevzamejo. Ponovijo se vzdih AH in OH!

Popoldne na Visu:

Nekateri se odločijo za kopanje, drugi pa za popoldanski počitek. No, tisti, ki so se odločili

za počitek, si kasneje tega ne morejo oprostiti. Zvedeli so namreč, da so se nekatere na plaži kopale »zgoraj brez! Nekateri preustavniki moškega spola, ki so bili z njimi na kopanju, so zaradi tega porjavili samo na hrbtni strani, nekateri pa kljub temu z obeh strani! No, to so bili pa tisti »spodaj brez!...

Večer na Visu:

Ponovno zelo stabilizacijska večerja. Po večerji se staro in mledo poda na plesišče. Na plesišču se pojavi tudi mladi mornarji. Kako težko je življenje mladih mornarjev na oddaljenih otokih vidimo že potem, da za ples sploh ne izbirajo partneric ampak koj pograbijo prvo, ki jim je najbližja! Nekatere izmed tovarišic tega še danes ne morejo pozabititi, saj še vedno živi, v nekakšni zamaknjenosti.

Nekaterim je izredno všeč glasba, nekaterim pa — glasbeniki! Prav zaradi tega začnega so pavze vse daljše in ansambel vse manjši! Nekateri se porazgubijo po hotelu, nekateri se zgubijo v disku, nekateri pa se zgubijo na sprehajalni stezi. Romantična mediteranska noč je kot nalač za vnete razprave o stabilizaciji. Tu pa tam se slišijo tudi tiki protesti proti carinskim in še nekaterim crugim

omejitvam! pride tudi do nekaterih samoupravnih sporazumov!

Odhod z Visa:

Kot se spodobi, rano zjutraj zamudi na avtobus naš predstavnik uvoza (tradicija). Vreme se kisa. Razpoloženje tudi! Na trajektu ni več čuti pesmi. Čujejo se prošnje: »Liter ra-denske, prosim!«

Povratek v Split:

Po dveh dneh ponovno pošteno kosilo. Sicer pa, kaj je treba ponavljati, da se ponovno poveča poraba vina? Nekateri se cdpravijo na ogled Splita, nekateri pa se kar sredi parka prepustijo materi zemlji, kjer v njenem naročju trdno zaspijo. Zlobnež, ki je ravno šel mimo, je pripomnil: »Glej, saj spijo, kot da so v službi na kakšnem SIS, ne pa v Blagovnem prometu!«

Odhod domov:

Stanje v avtobusu je počobno stanju na Kosovem polju po bitki s Turki. Osamel poskus, da bi poživili sindikaliste, so že v kali zatrtili! Skoraj vsak udeleženec izleta nosi s seboj kakšen souvenir. Če že ne drugega, pa ima vsak svojega »mačka«.

Rekapitulacija:

Izlet uspel! Zadovoljni vsi! Še dolgo se ga bomo spominjali, posebno pa ob placi, ko nam bodo odtegnjeni obroki za plačilo izleta.

Ivan Bizjak

»GOSAD« ostal nepremagan

Ob otvoritvi novega obrata za predelavo riže v TOZD »Sudeš«, ki je bila konec avgusta, so poleg svečanosti in kulturnega programa organizirali tudi tekmovanje v malem nogometu. Sodelovalo so štiri ekipe, in sicer TOZD »Začimba«, TOZD »Blagovni promet«, TOZD »Gosad« in »Brkinci« — domačini srečanja.

Prva tekma je bila odigrana med TOZD »Gosad« in »Brkinci«, ki je končala z zmago »Gosada« 2 : 1. »Začimba« je izgubila proti »Blagovnemu prometu« z 2 : 1.

Tekmovanje se je nadaljevalo tako, da so utrujeni igralci »Začimbe« morali takoj igrati z »Brkinci«, ki so jih nadigrali. »Brkinci« so zmagali s 5 : 1.

Finalna tekma med »Gosadom« in »Blagovnim prometom« se je po razburljivih dogodkih končala s 3 : 2 v korist »Gosade«.

Tako je TOZD »Gosad« iz Sredischa ob Dravi osvojil prvo место in z njim velik pokal.

Upajmo, da bo prišlo do takšnih srečanj med tozdi HP »DROGE« še v večjem obsegu in v različnih panogah.

Božo Kužel

IZVLEČEK IZ SISTEMIZACIJE

Ker nam primanjkuje prostora, da bi objavili celotno Sistemizacijo delovnih mest, kar bi sicer po zakonu o obvezovanju bili dolžni storiti, objavljamo le najbolj značilen primer primerjave primerjanih mest:

A) Delovno mesto: prelistovalec v sektorju belih map

Zahteva se:

1. pismenost
2. znanje poštovanke
3. pasivno znanje materinščine

B) Delovno mesto: prelistovalec v sektorju rdečih map

Zahteva se:

1. višja izobrazba
(kolikor nima doktorata)
2. aktivno znanje 6 tujih jezikov, vštevši eno kitajsko narečje
3. strokovni izpit iz prelistavanja
4. strokovni izpit iz radiranja
5. strokovni izpit iz cigumiganja
6. pripravljenost, da vse prenese
7. moški spol

Če delavec pod A ne izpolnjuje pogojev, mu bodo že sodelavci pomagali. Če delavec pod B ne izpolnjuje pogojev, mora v šestih mesecih opraviti vse potrebne izpite in pridobiti zahtevano znanje, vštevši operacijo za spremembo spola, kolikor ne izpolnjuje pogojev pod točko 7. Glede na to, da mora v šestih mesecih nadoknadi vse našteto, mu je komisija že vnaprej olajšala položaj tako, da mu je sregorjevala morebitno neznanje jezikov drugih bratskih narodov, saj je po ustavi itak tudi slovenščina po vsej mamici domovini uradni jezik.

S. Požar

O pomenu športne rekreativne za delovnega človeka

Pred slabim mesecem sem bil udeleženec tečaja za organizatorje športne rekreativne v organizacijah združenega dela. Tečaj je organiziral Center za družbenopolitično usposabljanje pri ZSS v športno-rekreativnem centru v Poreču.

Čeprav o pomenu športne rekreativne za delovnega človeka in sploh o pomenu telesne kulture za človeka današnje dobe ni potrebno posebej poudarjati, bi rad iznesel par zaključkov.

Sigurno je, da v naši DO HP »DROGI« Portorož premalo nadredimo za športno rekreativno delavcev. Na vseh sestankih poudarjam in se zavzemamo za povečanje proizvodnje, večjo produktivnost na vseh področjih človekovega dela. Pri tem pozabljamo, da je prav športna rekreativacija eden od načinov za večjo in boljšo produktivnost.

Velikokrat tudi ugotavljamo naraščanje obolenj, nezgod in nesreč pri delu in izven dela ter v življenju nasprotno. Prav v naši DO prihaja do zaskrbljujočih števil izgubljenih delovnih dni zaradi številnih obolenj. Tudi v tem primeru je športna rekreativacija lahko del preventivne medicine.

Ne bi naševal še smotorno in koristno izrabljanie prostega časa, ki ostaja delavcu in ga nameni športno-rekreativnim dejavnostim.

Ne nazadnje je športna rekreativacija pomembna tudi za izbolj-

šanje obrambnih sposobnosti delovnih ljudi. Ena zanimivih oblik športne rekreativne je tudi aktivni odmor med delom. V naši in ostalih DO je praksa, da imamo polurni odmor zgolj za malice in počivanje.

Iz tega sledi, da po posedanju težko ponovno pričnemo z delom, ko je malica končana. Veliko bolj spočiti in vedri bi pričeli z delom, če bi poleg malice imeli še 15—20 minut za razne aktivnosti, saj je v 30. minutnem odmoru dovolj časa. Oblike aktivnega odmora so različne, odvisno od narave dela.

Zelo primerna aktivnost je n. pr. pikado, pod vodstvom pa lahko tudi odborka, ki ne sme utruditi, temveč sprostiti, potem je tu še balinanje ipd.

Upam, da bomo sčasoma v tozdi prešli na oblike aktivnih odmorov.

Še bi se dalo pisati o pomenu in ciljih športne rekreativne, vendar je pomembnejše, da tudi v praksi kaj naredimo na tem področju v HP »DROGI« Portorož.

Uspeli bomo, če bo delovala ekipa v sestavi pošklicnega organizatorja športne rekreativne, psihologa, socialnega delavca, zdravnika, v sodelovanju s samoupravnimi organi, sindikalno konferenco in nami samimi.

Rekreirajmo se za zdravje, za dobro voljo, za višjo produktivnost.

Božo Kužel

HP „Droga“ uspešna tudi letos

V počastitev praznika občine Piran je ZTKO Piran organizirala tekmovanja v različnih športnih panogah. HP »DROGA« Portorož je prijavila ekipu v malem nogometu, velikem nogometu, streljanju in krosu.

Od vseh prijavljenih ekip je bila najbolj uspešna ekipa v velikem nogometu, ki je osvojila prvo mesto v občini Piran in prejela plaketo v trajno last za I. osvojeno mesto ter diplomo in prehodni pokal že drugič zaporedoma. Upajmo, da bo v naslednjem letu prešel prehodni pokal v trajno last HP »DROGI« Portorož.

Kot je bil velik uspeh »DROGE« v velikem nogometu, je bil majhen v malem nogometu, saj so že prvo tekmo izgubili in s tem izpadli iz nadaljnega tekmovanja.

V streljanju se je pokazala kot vsako leto neprizadelenost, vendar k sreči ne samo v HP »DROGI«, temveč tudi v drugih DO, zato je bil uspeh HP »DROGE« v tej panogi nepričakovani. Žen-

ska ekipa je kljub neprizadelenosti osvojila prvo mesto in prejela plaketo v trajno last ter diplomo poleg prehodnega pokala predsednika skupštine občine Piran. Moška ekipa HP »DROGE« Portorož je osvojila že tradicionalno III. mesto v streljanju za občinski praznik. Vsečakor zaslužijo strelci priznanje.

Malo slabše so se odrezale tekacice, saj se kljub prijavi niso pojavile na štartnem mestu za kros po piranskih ulicah. Zato pa je, toliko bolj resno vzela tekmovanje v krosu moška ekipa HP »DROGE« Portorož in osvojila 1., 3. in 4. mesto. Zato je HP »DROGE« Portorož prejela priznanje v tej disciplini.

Ob vsem tem tekmovanju za občinski praznik občine Piran lahko ponovno zaključimo, da imamo v HP »DROGI« Portorož dovolj možnosti za uspešno sodelovanje v raznih športno rekreativnih panogah, vendar na ta način in s tem delom večjih uspehov ne moremo, niti ne smemo pričakovati. Zato zaslužijo vso pohvalo ti redki delavci, ki se odzivajo in udejstvujejo na raznih tekmovanjih v imenu HP »DROGE« Portorož.

Božo Kužel

Novi pri informiranju

Delavski svet delovne organizacije HP »DROGA« Portorož je na svoji 9. redni seji imenoval odbor za informiranje, ker je staremu odboru potekel mandat. Imenoval je tudi nov uredniški odbor. Člane v odbor za informiranje so delegirale, osnovne organizacije sindikata in konferenca OO ZS HP »DROGA« Portorož in sicer naslednje:

1. Marušič mag. Miran
2. Juriševič Nevja
3. Kranjc Danica
4. Kranjc Franc
5. Knež Brane
6. Požar Sonja
7. Rebol Giorgina
8. Vuk Irena
9. Šviloj Danila
10. Gustinčič Vili
11. Rener Boris
12. Pretner Staša
13. Kovačič Brančko
14. Perić Vesna
15. Vlačič Majda

V uredniški odbor pa so imenovani:

1. Marušič mag. Miran
2. Požar Sonja
3. Kužel Božo
4. Vlačič Majda
5. Pušpan Elizabeta
6. Troha Bojan
7. Zavec Milena

DOBER NASVET ZA PROMETNO VARNOST NA CESTI

Ce vozite motorno vozilo, si skušajte privzgojiti lastnosti, ki odlikuje vsakega dobrega in zanesljivega voznika:

1. Prevodnost. Nikar nikoli ne tvegajte, ker boste morebitne posledice trpljali edino vam, sami! Zlasti pazite kadar vozite skozi naselje. Bodite slehni trenutek pripravljeni, da preprečite nevarnost. Držite krmilo vozila z obema rokama, kolikor vam le dopušča upravljanje. Že od daleč pazite na vse, kar se godi pred vami in vedno imejte pred očmi obe strani ceste. Pazite na vse prometne zna-

ke in tudi na morebitne nevarnosti, ki niso posebej označene. Zavedajte se, da se stanje ceste lahko nenadoma spremeni. Glejte, da to pravočasno opazite, zlasti pa bodite previdni, če je cesta vlažna, mastna, poledenela, zglajena od vozil, pokrita z odpadlim listjem ali celo sploška. Vedno mislite na to, kaj vse se lahko zgodi. Računaite, da tudi drugi lahko v trenutku naredi kakšno nerodnost. Imejte na skrbi, da bo med vami in vozilom pred vami ustrezna razdalja, ker se vozilo pred vami lahko nenadoma ustavi. Zanimajte se tudi za vozilo, ki je za vami.

2. Lepo vedenje. Ne pozabite na lepo vedenje! Bodite pozorni zlasti do starih in one moglih ljudi. Pri označenih cestnih prehodih dajte pešcem prednost! Olajšajte prehod tistim, ki vas žele prehiteti. Kadar prehitete sami, se na desno stran ceste, pred vozilo, ki ste ga prehiteli, vrčajte v rahlem loku in ne ostro. Označite svojo namero razločno. Po možnosti se ne ustavljajte nenadoma. Ne vozite nikoli tako, da bi neprehomoma uporabljali zvočni signal.

3. Spretnost. Skrbite, da se čim bolj izpopolnite v tehniku vožnje. Poglejte kako vaše vozilo odgovarja na hitro zaviranje ali pospešeno hitrost.

To vam utegne priti prav, če boste v nevarnosti. Naučite se, da boste vedno gospodar vozila, tudi v trenutku, ko vozilo zanesete. Hitro zaviranje ali pospešena hitrost sta često vzrok, da vozilo zanesete.

4. Nadzor nad seboj. Obvladajte svoje živce, da boste ob vsaki priložnosti ostali popolnoma mirni. Ne pustite, da vas drug udeležene v prometu izzove. Ce je on nepotrežljiv ali nevlijudne, ni potrebno, da ste tudi vi. Ne bodite nepotrežljivi! Nikar ne poskušajte prehiteti drugega vozila samo zato, ker je tudi on vas.

5. Treznost. Alkohol često povzroča prometne nesreče. Tudi v malih količinah vpliva na refleksje in na voznikovo sposobnost. Strogo se držite pravila:

»CE VOZIŠ, NE PIJ!«
»CE SI PIL, NE VOZI!«

SREČNO!
Varn. ing. Dušan Milivojević

NAGROBNI NAPISI

Tu počiva Janez Čvekalo.
Med zadnjo sejo ga je pobralo.

Tukaj počiva naš Ferdinand Anton.
Naj milo zvoni mu poslednji telefon.

Odšel za zmeraj je predragi Pepe Jesih.
Odslej bo delal zgubo le v nebesih.

Zapustil nas je mnogo prejano naš Mihael Zaletu.
Naj mila mu bo disciplinska komisija na onem svetu.

Prenehal ponarejat je račune Tine Zgaga.
Uspešno goljufa zdaj botra Vraga.

Nenadoma je dal odpoved Polde Frice.
Do nadaljnega posluje v tozdu Vice.

Odšla je naša mila, mična tajnica Marjana.
Odslej poseda na kolenih svetega Boštjana.

S. Požar

Kako so moževali

Zbrali so se velmože pri IKRA ČAJ EXPORT-IMPORT in ugotovili, da so življenjski stroški narasli. Moževali so in ugibali, pa se jim je utrnila hvalevredna zamisel: povišati osebne dohodek! In so šli ter še naprej moževali, dokler niso zbrali iz svoje srede zanesljivih, pravičnih oseb in jih pooblastili, da veste, natančno proučijo vsakega posameznika, njegove kvalitete in slabosti, obliko obraza in številko čevljev, njegovo znanje in neznanje in morebiti še zahteve delovnega mesta ter mu glede na vse to pripišajo vsoto, ki mu gre. Delo je bilo dolgo in utrdljivo, kajti vse naenkrat se je izkazalo, da je neznanško težko vskladiti zahteve tako, da bi bili z rezultati dela zadovoljni oni sami in vsi tisti, katere so morali proučiti. Kajti brž ko je obraz ustrezal, niso ustrezale kvalitete, ali pa so bile kvalitete zadovoljive in obraz ni bil pravšnii, kadar pa je bilo obobe popolnoma v redu, je bilo to preklicano delovno mesto tisto, ki sploh ni zahtevalo kakšnega posebnega znanja. Črtali so velmože in pripisovali, popravljali in si izmišljali, povzdigovali zdaj ta zdaj oni sektor ali pa ga omalovaževali — pač glede na to, kar se jim je zdelo bolj pravično. Naredili so eno samo nepomembno napakico (kdo dela, tudi greši, to je popolnoma človeško in odpustljivo) in sicer so pozabili, da bi bilo nadvse koristno sem ter tja stopiti v kakšen oddelek in se na licu mesta prepričati o delu posameznikov. Sicer pa čisto zadostuje, ako se človek pri takem delu opira na govorice in na vse, kar se šušlja okrog vogalov. Bili so mnjenja, da čisto zadostu-

In bistvo, najvažnejši rezultat dela, ki so ga opravili velmože pri IKRA ČAJ EXPORT-IMPORT? Delovno vzdušje je na mah postalo tako, kot še nikoli v tej delovni organizaciji! Primer vreden posnemanja, vam rečem!

S. Požar